

EU2013.LT

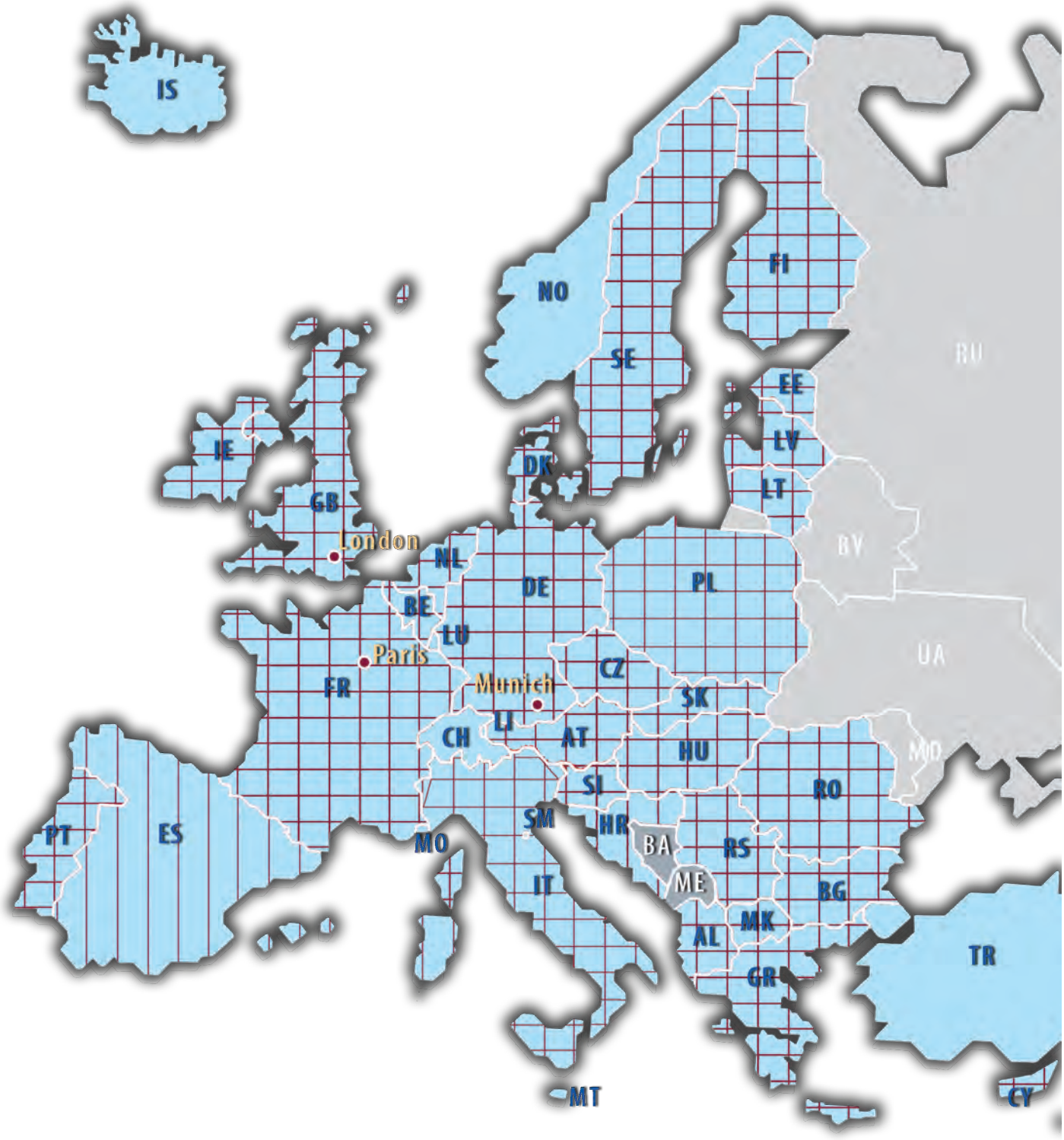
LIETUVOS RESPUBLIKA
VALSTYBINIS PATENTŲ BIURAS
V P B

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO PATENTŲ BIURO METINĖ APŽVALGA 2013

Užrašas PINO (WIPO) Vyriausiosios Būstinės kupole Ženevoje:

„Žmogaus genijus yra visų meno kūrinių ir išradimų šaltinis.
Šie kūriniai yra žmogaus verto gyvenimo garantija.
Valstybės pareiga – užtikrinti patikimą visų menų ir išradimų apsaugą.“

Árpád Bogsch
PINO (WIPO) generalinis direktorius (1973-1997)

Europos patentų organizacijos (EPO) narės 2013 m.

Europos Sąjungos valstybės narės dalyvaujančios Bendro patento (UP) Bendro patentų teismo (UPC) kūrime

Europos Sąjungos valstybės narės

Turinys

Įžanga 4

Organizacinė struktūra, žmogiškieji ištekliai 6

Teisėkūra ir tarptautinis bendradarbiavimas 8

Išradimai 23

Puslaidininkinių gaminių topografijos 31

Prekių ženklai 32

Dizainas 40

Apeliacijos ir protestai 45

Pramoninės nuosavybės apsaugos populiarinimas ir informacinė veikla 48

Informacinės technologijos 53

Statistiniai duomenys 56

Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro direktorius Rimvydas Naujokas.

Įžanga

2013 metais Valstybinis patentų biuras (VPB) susidūrė su didžiausiais iššūkiais per pastaruosius metus, ypač tarptautinėje veikloje siekiant reformuoti Patentų ir Prekių ženklų sistemas Europoje ir Lietuvai pirmininkaujant Europos Sąjungos Tarybai.

Per pastaruosius keletą metų intelektinė nuosavybė tapo neatsiejama verslo, mokslo ir pramonės vystymosi dalimi. Sisteminis techninių žinių eksploatavimas pasinaudojant pasaulinėmis teisių apsaugos galimybėmis tapo bendros pasaulio ekonomikos strategijos pagrindu. Šiandien globalizacija, žinių ekonomika, idėjų rinka – dominuoja Europos ir pasaulio ekonomikoje. Atsižvelgiant į tai, jog vis sparčiau yra plėtojama žiniomis pagrįsta ekonomika ir tai, jog iš naujų idėjų ar jau esančių technologijų kuriami nauji produktai, patentinių-informacinių tyrimų svarba ir nauda yra akivaizdi,todėl VPB ir Europos patentų tarnyba (EPT) 2013 m. spalio mėnesį pasirašė susitarimą dėl supaprastintų sąlygų Lietuvai naudotis EPT ištekliais atliekant patentines paieškas. Džiugu, jog mūsų akademinė visuomenė vis labiau domisi pramoninės nuosavybės apsauga, vis dažniau naudoja patentinę informaciją savo moksliniams tyrimams, eksperimentams,

mokymui. Patentinės informacijos panaudojimo kriterijus yra vienas iš veiksnių apibūdinančių valstybės pajėgumą įsisavinti naujausias technologijas, sudaryti sąlygas moderniai ekonomikai kurti, konkurencingumui didinti.

Visose šalyse pramoninės nuosavybės teisių apsauga atspindi moksle ir pramonėje susiklosčiusią padėtį. Atsigaunant ekonomikai po krizės 2013 m. VPB gauta penkiais procentais daugiau paraiškų pramoninės nuosavybės objektams registruoti negu 2012 m.

Kartu su kitais rodikliais, paduotų patentinių paraiškų skaičius nacionaliniams ir Europos patentams gauti rodo šalies tyrimų ir pramonės vystymosi tendencijas. Augantis paraiškų skaičius atspindi pramonės atskirų sektorių konkurencingumo didėjimą ir Lietuvos ekonominį patrauklumą investitoriams.

Lietuvos verslininkai vis drąsiau žvalgosi į platesnes rinkas – 2013 m. jie padavė 365 prekių ženklų paraiškas registracijai užsienyje pagal tarptautines sutartis ir Europos Sąjungos reglamentus.

2013 metai buvo pilni svarbių įvykių:

2013 m. vasario 19d. Lietuvos Respublikos ūkio ministrė Birutė Vėsaitė bei dar 23 Europos Sąjungos valstybių narių atstovai ES konkurencingumo tarybos posėdžio metu Briuselyje pasirašė Susitarimą dėl Bendro Patentų teismo.

Lietuvos technikos biblioteka, esanti VPB reguliavimo sferoje tapo Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos (PINO) depozitine biblioteka. Šis statusas suteikia puikią galimybę stiprinti bendradarbiavimą skleidžiant informaciją apie intelektinę nuosavybę Lietuvoje, gerinti supratimą apie PINO veiklą ir paslaugas, pabrėžiant intelektinės nuosavybės svarbą skatinant socialinį ir ekonominį vystymąsi.

Ypatingai svarbus ir sėkmingas buvo Lietuvos pirmininkavimas Europos Sąjungos Tarybai,surengiant dvigubai daugiau Prekių ženklų darbo grupės posėdžių negu planuota.

2013 metai neeiliniai dar ir tuo, kad sukako 20 metų nuo antrojo Lietuvos istorijoje prekių ir paslaugų ženklų įstatymo įsigaliojimo. Antrasis Lietuvos Respublikos Prekių ir paslaugų ženklų įstatymas Seimo buvo priimtas 1993 m., įsteigus Lietuvos Respublikos patentų biurą.

Vykdydamas Teisingumo ministro valdymo sričių 2012–2014 m. strateginio veiklos plano programą „Paslaugos gyventojams ir verslui", Lietuvos Respublikos valstybinis patentų biuras pasirengęs 2014 metais įgyvendinti jam keliamus uždavinius ir užtikrinti sklandų Lietuvos Respublikos atstovavimą Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijoje (PINO), Europos patentų organizacijoje (EPO), Vidaus rinkos harmonizavimo tarnyboje (VRDT) ir kitose Europos Sąjungos institucijose.

Organizacinė struktūra, žmogiškieji ištekliai

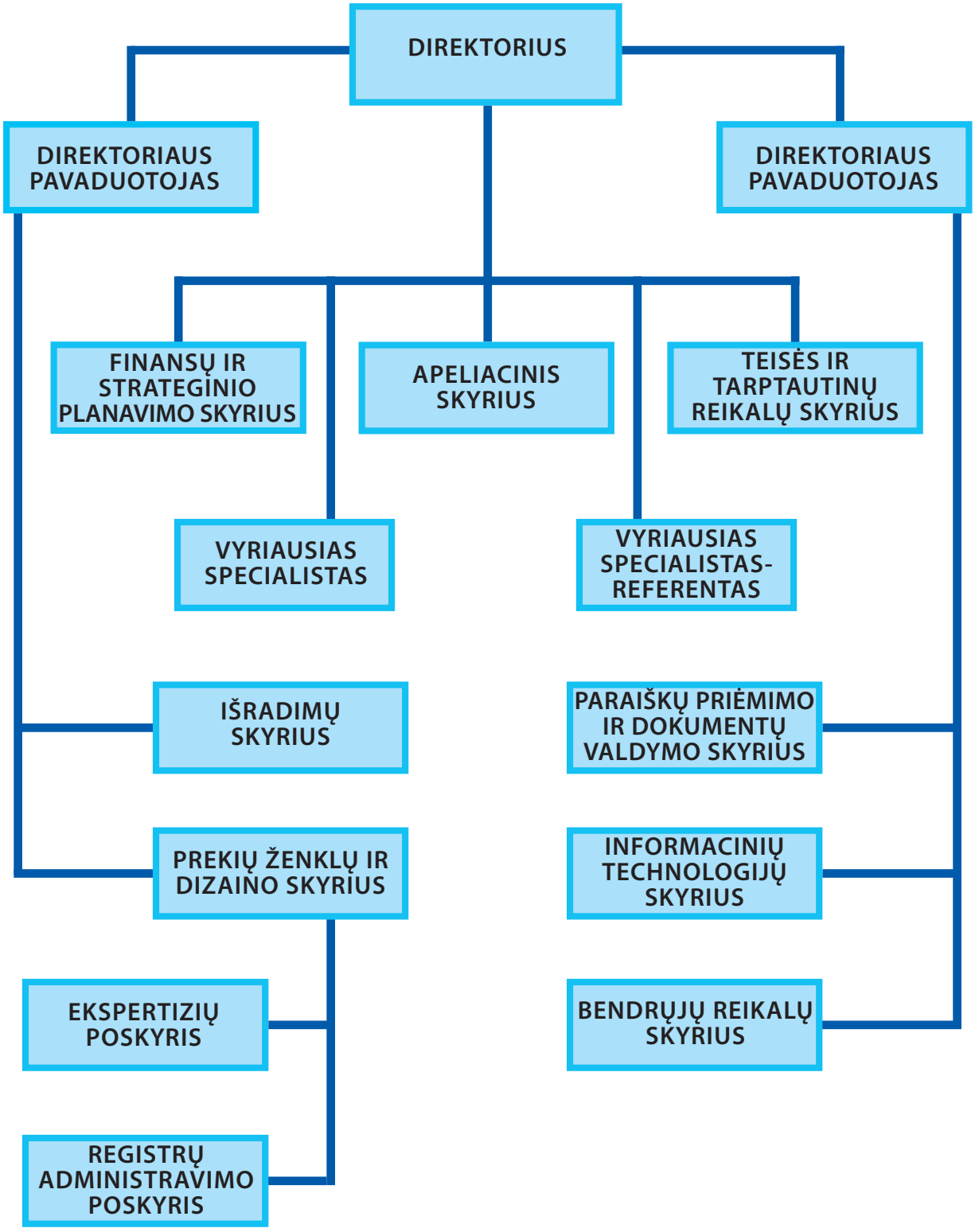
2013 m. sausio 1 d. VPB buvo 60 pareigybės, iš kurių 39 pareigybės – valstybės tarnautojų ir 21 pareigybė – darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį. 2013 m. VPB organizacinė struktūra nesikeitė. Iki 2013 m. pabaigos išliko nepakitęs ir bendras įsteigtų pareigybių skaičius.

2013 metai pasižymėjo nedidele darbuotojų kaita – į VPB buvo priimti 3 nauji darbuotojai – 2 darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartį ir 1 pakaitinis valstybės tarnautojas. Tiek pat darbuotojų – 3 (1 pagal darbo sutartį dirbantis darbuotojas ir 2 valstybės tarnautojai) buvo atleisti iš užimamų pareigų.

VPB personalas pasiskirstęs pagal šias amžiaus grupes: 18-30 metų – 7; 31-40 metų – 9; 41-50 metų – 11; 51-65 metų – 30 ir virš 65 metų – 3 darbuotojai. Bendras VPB darbuotojų amžiaus vidurkis kelis metus iš eilės nesikeičia ir sudaro 49 metus. 2013 m. pabaigoje VPB dirbo 45 moterys (75%) ir 15 vyrų (25 %). VPB ir jo skyriams vadovaujančių darbuotojų santykis yra subalansuotas, vadovais dirba 5 moterys (45%) ir 6 vyrai (55%). Didžioji dalis VPB darbuotojų – 47 darbuotojai (78%) turi aukštąjį universitetinį išsilavinimą.

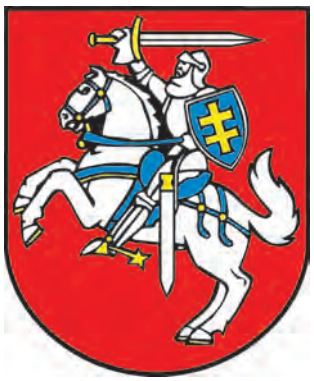
Atsižvelgiant į VPB veiklos specifiką bei siekiant stiprinti VPB darbuotojų administracinius ir profesinius gebėjimus, nemažas dėmesys 2013 metais buvo skiriamas VPB darbuotojų mokymui ir kvalifikacijos tobulinimui. VPB darbuotojai dalyvavo įvairiuose mokymo renginiuose Lietuvos bei užsienio mokymo įstaigose ir institucijose (Europos patentų akademijos, OHIM akademijos organizuojami mokymai). 2013 metais mokymuose dalyvavo 40 VPB darbuotojų, iš jų 13 darbuotojų dalyvavo Europos patentų akademijos ir OHIM organizuojamuose mokymuose.

Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro struktūros schema

Teisėkūra ir tarptautinis bendradarbiavimas

Teisėkūra

2013-ais metais suėjo 20 metų nuo tos dienos, kai įsigaliojo pirmasis po 1990 m. Lietuvos Respublikos nepriklausomybės atkūrimo priimtas Prekių ir paslaugų ženklų įstatymas. 1993 metų spalio 1 d. įsigaliojęs prekių ženklų apsaugą reglamentavęs įstatymas tęsė Nepriklausomos Lietuvos prekių ženklų apsaugos tradicijas, kadangi 1918-1940 metų 1925 m. jau buvo priimtas Įstatymas prekių ženklams saugoti, pasirašytos 7 dvišalės sutartys dėl tarptautinės prekių ženklų apsaugos su Belgija, Didžiąja Britanija, Italija, JAV, Prancūzija, Sovietų Sąjunga, Švedija ir 2 dvišalės sutartys dėl pramoninės nuosavybės teisių tarpusavio saugojimo su Latvija ir tuometine Čekoslovakija. 1993 m. Prekių ir paslaugų ženklų įstatymas buvo labai modernus, perėmęs geriausią prekių ženklų reglamentavimą tarptautiniu lygiu, nes buvo kuriamas Lietuvos Respublikos valstybiniam patentų biurui glaudžiai bendradarbiaujant su Danijos patentų ir prekių ženklų tarnyba, atsižvelgiant į modelinį Pasaulio intelektinės nuosavybės organizacijos parengtą prekių ženklų įstatymą, įvertinus tuo metu jau Europos Sąjungoje galiojančius 1988 m. direktyvos dėl prekių ženklų įstatymų suderinimo reikalavimus. Šis įstatymas įteisino Sovietų Sąjungoje registruotų prekių ženklų perregistravimą, todėl jau pirmą šio įstatymo įsigaliojimo dieną Lietuvos Respublikoje buvo gauta beveik 8 413 perregistruotų tarybinių prekių ženklų paraiškų.

2013 metus iš tiesų galima pavadinti Prekių ženklų metais, nes šie metai buvo neeiliniai tiek dėl prekių ženklų reguliavimo srityje nacionaliniu lygiu įvykdytų nemažų pasikeitimų, tiek dėl ES paskelbtos prekių ženklų reformos, kurios atžvilgiu per Lietuvos pirmininkavimą ES Tarybai vyko labai intensyvus darbas.

2013 m. birželio 1 d. Lietuvos Respublikai įsigaliojo Singapūro sutartis dėl prekių ženklų įstatymų (Lietuvos Respublikos įstatymas dėl Singapūro sutarties dėl prekių ženklų įstatymų ratifikavimo (Žin., 2012, Nr. 135-6877)), kurios tikslas yra suvienodinti procedūrines prekių ženklų registravimo taisykles susitariančiose šalyse. Tą pačią dieną įsigaliojo ir su šios sutarties įgyvendinimu susiję Lietuvos Respublikos prekių ženklų įstatymo pakeitimai (Žin., 2000, Nr. 92-2844), taip pat ir Lietuvos Respublikos dizaino įstatymo (Žin., 2002, Nr. 112-4980), Lietuvos Respublikos puslaidininkinių gaminių topografijų teisinės apsaugos (Žin., 1998, Nr. 59-1655) bei Mokesčių už pramoninės nuosavybės objektų registravimą įstatymo (Žin., 2001, Nr. 52-1811) pakeitimai, kuriais buvo supaprastintos pramoninės nuosavybės objektų registravimo procedūros ir sumažinti pramoninės nuosavybės objektų registravimo mokesčiai.

Tarp reikšmingiausių 2013 m. rezultatų teisėkūros srityje paminėtinos kartu su šiais pakeitimais Valstybinio patentų biuro direktoriaus 2013 m. gegužės 29 d. įsakymu Nr. 3R-30 patvirtinta nauja Prekių ženklų registravimo taisyklių (Žin., 2013, Nr. 57-2911) redakcija, Valstybinio patentų biuro direktoriaus 2013 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. 3R-34 patvirtinta nauja Dizaino registravimo taisyklių (Žin., 2013, Nr. Nr. 58-2937) redakcija, Valstybinio patentų biuro direktoriaus 2013 m. gegužės 29 d. įsakymu Nr. 3R-33 patvirtinti Puslaidininkinių gaminių topografijų registravimo taisyklių (Žin., 2013, Nr. 57-2917) pakeitimai, Valstybinio patentų biuro direktoriaus 2013 m. gegužės 29 d. įsakymu Nr. 3R-31 patvirtinti Madrido protokolo įgyvendinimo tvarkos aprašo (Žin., 2013, Nr. 57-2914) pakeitimai, Valstybinio patentų biuro direktoriaus 2013 m. gegužės 29 d. įsakymu Nr. 3R-32 patvirtinti Apeliacijų ir protestų nagrinėjimo taisyklių pakeitimai. Valstybinis patentų biuras taip pat parengė naują Prekių ženklų registro nuostatų ir Dizaino registro nuostatų redakciją, suderinant šių Vyriausybės nutarimais tvirtinamų teisės aktų nuostatas su Prekių ženklų ir Dizaino įstatymų pakeitimais bei Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo nuostatomis; šie Vyriausybės nutarimų projektai buvo patvirtinti 2014 m. pradžioje.

Europos Sąjunga (ES)

Pirmininkavimas ES Tarybai

2013 m. liepos 1 d. – gruodžio 31 d. Lietuva pirmininkavo Europos Sąjungos Tarybai. Tai buvo didelis iššūkis Lietuvai ir Valstybiniam patentų biurui, kurio atstovams buvo patikėta atsakomybė vadovauti Tarybos darbo grupėms „Intelektinė nuosavybė" ir jos pogrupiams prekių ženklų ir patentų klausimais. Pagrindinis prioritetas pramoninės nuosavybės srityje buvo ES prekių ženklų reforma, todėl 2013 metais Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai laikotarpiu buvo suorganizuoti 11 Europos Sąjungos Tarybos Intelektinės nuosavybės (Prekių ženklai) posėdžių bei vienas Intelektinės nuosavybės darbo grupės posėdis, skirtas koordinuoti Europos Sąjungos poziciją Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijoje.

Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai metu buvo pasiekta esminė pažanga nagrinėjant ES prekių ženklų reformos klausimą. 2013 m. kovo mėn. Komisijos pateiktais pasiūlymais dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 207/2009 dėl Bendrijos prekių ženklo (toliau - Reglamentas) ir dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos valstybių narių teisės aktams, susijusiems su prekių ženklais, suderinti (nauja redakcija) (toliau - Direktyva), siekiant atnaujinti, modernizuoti ir supaprastinti prekių ženklų apsaugą reglamentuojančias nuostatas, užtikrinti nacionalinių ir Bendrijos prekių ženklų sistemų subalansuotumą, papildomumą ir efektyvumą, dar labiau suvienodinti procedūras ir esminius reikalavimus, keliamus prekių ženklų apsaugai, sumažinti Bendrijos prekių ženklų mokesčius.

ES Tarybos darbo grupė „Prekių ženklai".

Lietuvos pirmininkaujant Tarybos Intelektinės nuosavybės (prekių ženklai) darbo grupei buvo išnagrinėti Direktyvos ir Reglamento pasiūlymai, parengtas ir Tarybos darbo grupėje ES valstybėms narėms pristatytas kompromisinis pirmininkaujančios šalies Direktyvos pasiūlymas, kurį parengė Lietuvos atstovai. 2013 m. gruodžio 2 d. Konkurencingumo Taryboje Lietuva sėkmingai pristatė ir patvirtino ES prekių ženklų reformos paketo pažangos ataskaitą, informavo Tarybą apie esamą situaciją Parengiamajame komitete bei Atrankos komitete prie Europos patentų organizacijos, kuriuose įgyvendinamos bendro galiojimo Europos patento ir Bendro patentų teismo sistemos.

Pirmininkavimo ES Tarybai laikotarpiu VPB atstovai dalyvavo koordinuojant bendrą ES poziciją PINO koordinaciniuose susitikimuose Ženevoje, jas pristatant PINO nuolatinių komitetų posėdžiuose ir kasmet vykstančiose generalinėse asamblėjose. Pirmininkavimo aktualijos ir pažanga pristatytos VRDT ir EPO valdymo organuose. VRDT Administracinės Tarybos ir Biudžeto komitete, EPO Administracinėje taryboje ir Atrankos komitete prie EPO buvo pristatyta Lietuvos Respublikos, kaip Pirmininkaujančios ES tarybai valstybės ataskaita.

Konferencija „Intelektinės nuosavybės apsauga ES: pavojai, iššūkiai ir perspektyvos“

Didelis dėmesys 2013 metais buvo skirtas konferencijai „Intelektinės nuosavybės apsauga ES: pavojai, iššūkiai ir perspektyvos“, kurią Valstybinis patentų biuras bendradarbiaudamas su VRDT ir EPT surengė Lietuvos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai proga.

Konferencijoje buvo aptariamos šiuolaikinės intelektinės nuosavybės apsaugos aktualijos ir problematika: ES prekių ženklų reforma, bendro galiojimo Europos patentų sistemos ir Susitarimo dėl Bendro patentų teismo įgyvendinimas, alternatyvaus intelektinės nuosavybės ginčų nagrinėjimo galimybės pagal tarptautinio arbitražo ir tarpininkavimo taisykles, intelektinės nuosavybės naudotojų ir savininkų teisių gynimo užtikrinimas ES bei Europos Komisijos užsakyto tyrimo dėl komercinių paslapčių rezultatai. Lietuvos verslo atstovai pristatė inovacijų ir intelektinės nuosavybės apsaugos gerosios praktikos diegimo pažangą Lietuvoje ir pasidalino savo verslo sėkmės istorijomis.

Konferencija „Intelektinės nuosavybės apsauga ES: pavojai, iššūkiai ir perspektyvos“. Vilnius, 2013.

Renginys sulaukė beveik 200 dalyvių dėmesio, kurio metu su oficialiais vizitais lankėsi ir pranešimus skaitė Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos (PINO) generalinis direktorius Francis Gurry, Europos patentų tarnybos (EPT) prezidentas Benoit Battistelli, Vidaus rinkos derinimo tarnybos (VRDT) prezidentas Antonio Campinos, Europos Komisijos DG MARKT Intelektinės nuosavybės padalinio direktorė Kerstin Jorna. Be kitų aukšto rango ES valstybių narių ministerijų ir intelektinės nuosavybės tarnybų pareigūnų, renginyje sulaukta įvairių ES ir Lietuvos verslo, valdžios, nevyriausybinių organizacijų, mokslo ir žiniasklaidos atstovų, svečių ir pranešėjų.

Svarbiausi ES ir Lietuvos 2013 m. įvykiai pramoninės nuosavybės srityje

2013 m. vasario 19 d. Lietuva pasirašė istorinį ES valstybių narių Susitarimą dėl Bendro patentų teismo. Bendro patentų teismo sukūrimas yra svarbus žingsnis kuriant bendrą patentinės apsaugos sistemą Europos Sąjungoje, siekiant sustiprinti Bendrijos konkurencingumą pasauliniu lygiu, bei įgyvendinant bendro galiojimo Europos patentų sistemą, kuri, tikimasi, lems spartesnę inovacijų plėtrą ir augimą vidaus rinkoje.

2013 m. sausio 20 d. įsigaliojo 2012 gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas, kuriuo užtikrinamas tvirtesnis bendradarbiavimas kuriant bendrą patentinę apsaugą ir 2012 gruodžio 17 d. Tarybos reglamentas, kuriuo užtikrinamas su taikoma vertimo tvarka susijęs tvirtesnis bendradarbiavimas kuriant bendrą patentinę apsaugą

2013 m. kovo mėn. įvyko įžanginiai Parengiamojo komiteto ir Atrankos komiteto prie Europos patentų organizacijos posėdžiai, kurių metu patvirtintos komitetų pirmininkų ir pavaduotojų kandidatūros, pristatytos komitetų darbo gairės, pagrindiniai tikslai ir jų įgyvendinimo datos. Valstybės narės dalyvaujančios komitetų veikloje siekia užtikrinti efektyvų ir visapusišką bendro galiojimo Europos patento ir Bendro patentų teismo sistemų funkcionavimą.

2013 kovo 27 d. Komisija paskelbė pasiūlymus, kuriais siekiama modernizuoti ES prekių ženklų sistemą: pateiktas pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 207/2009 dėl Bendrijos prekių ženklo (toliau - Reglamentas) ir dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos valstybių narių teisės aktams, susijusiems su prekių ženklais, suderinti (nauja redakcija).

2013 liepos 1 d. Lietuva pradeda pirmininkavimą ES Tarybai.

2013 liepos 11-12 d. įvyko pirmasis ES Tarybos Intelektinės nuosavybės (prekių ženklai) posėdis, kurių iš viso buvo surengta 11.

2013 m. rugsėjo mėn. pirmą kartą įvertinta intelektinės nuosavybės svarba ir indėlis ES ekonomikai pagal EPT ir VRDT atliktą bendrą tyrimą „Intelektinės nuosavybės teisėms imlių sektorių indėlis į Europos ekonominės veiklos rezultatus ir užimtumą" Reikšmingiausios tyrimo išvados: maždaug 39 proc. visos ekonominės veiklos (kurios vertė – maždaug 4,7 trilijonų eurų per metus) ES vykdoma intelektinės nuosavybės teisei imliuose sektoriuose. Juose dirba maždaug 26 proc. (56 mln.) visų ES darbuotojų, o 9 proc. ES darbo vietų su intelektinės nuosavybės teisei imliais sektoriais yra susiję netiesiogiai.

2013 m. spalio 8-9 d. konferencija Vilniuje „Intelektinės nuosavybės apsauga ES: pavojai, iššūkiai ir perspektyvos", kurioje dalyvavo apie 200 dalyvių, su oficialiais vizitais lankėsi ir pranešimus skaitė Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos (PINO) generalinis direktorius Francis Gurry, Europos patentų tarnybos (EPT) prezidentas Benoit Battistelli, Vidaus rinkos derinimo tarnybos (VRDT) prezidentas Antonio Campinos, Europos Komisijos DG MARKT Intelektinės nuosavybės padalinio direktorė Kerstin Jorna.

2013 m. spalio 9 d. pasirašytas VPB ir EPT Darbo susitarimas tarp EPO ir VPB dėl bendradarbiavimo atliekant paieškas, pagal kurį nacionalines patentų paraiškas paduodantys pareiškėjai galės pasinaudoti galimybe atlikti savo patentuojamo išradimo technikos lygio paiešką EPT

2013 m. gruodžio 2 d. Konkurencingumo Taryboje Lietuvai pristatė ES prekių ženklų reformos paketo pažangos ataskaitą, informavo Tarybą apie esamą situaciją Parengiamajame komitete bei Atrankos komitete prie Europos patentų organizacijos, kuriuose įgyvendinamos bendro galiojimo Europos patento ir Bendro patentų teismo sistemos.

2013 gruodžio 31 d. Lietuva pirmininkavimą ES Tarybai perdavė Graikijai.

Tarptautinis bendradarbiavimas

2013 metais VPB ir toliau tęsė aktyvų bendradarbiavimą su Pasauline intelektinės nuosavybės organizacija (PINO), Vidaus rinkos derinimo tarnyba (prekių ženklai ir dizainas) (VRDT), Europos patentų tarnyba (EPT), dalyvavo šių organizacijų bei Europos Sąjungos organų veikloje. Sėkmingai buvo vykdomos su šiomis organizacijomis sudarytos dvišalės bendradarbiavimo sutartys.

Pasaulinė intelektinės nuosavybės organizacija (PINO)

Pasaulio intelektinės nuosavybės organizacija, viena iš specializuotų Jungtinių Tautų tarptautinių organizacijų –, atsakinga už intelektinės nuosavybės apsaugos politikos formavimą pasauliniu mastu ir daugelio tarptautinių sutarčių pramoninės nuosavybės apsaugos srityje administravimą, yra svarbi Valstybinio patentų biuro partnerė, su kuria 2013 metais buvo tęsiamas bendradarbiavimas. Šį ilgametį bendradarbiavimą vainikavo PINO (WIPO) Generalinio Direktoriaus Francis Gurry apsilankymas Lietuvoje 2013 m. spalio 7-9 d., kurio metu PINO Generalinis direktorius perskaitė pranešimą tarptautinėje konferencijoje „Intelektinės nuosavybės apsauga ES: pavojai, iššūkiai ir perspektyvos". Vizito metu generalinis direktorius susitiko su kultūros ministru Šarūnu Biručiu, Vyriausybės kancleriu Alminu Mačiuliu, Vilniaus ir Vilniaus Gedimino technikos universitetų rektoriais, Lietuvos mokslo ir studentų bendruomenėmis. Vizito metu įvertinta Lietuvos pažanga ir tobulėjimas diegiant ir tobulinant intelektinės nuosavybės apsaugos procesus šalyje, aptarti ir pagrindiniai iššūkiai kaip intelektinės veiklos specifinės nišos atradimas pasaulyje ir tikslingas inovacijų skatinimas joje, komercinis inovacijų ir intelektinės veiklos pritaikomumas.

Pasaulio intelektinės nuosavybės organizacijos Generalinis direktorius Francis Gurry ir Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro direktorius Rimvydas Naujokas po susitikimo Vyriausybės rūmuose. Vilnius, 2013.

Kaip ir kiekvienais metais, nuo 1992 metų, kai Lietuva tapo PINO nare, Lietuva buvo atstovaujama PINO Generalinėse Asamblėjose, Paryžiaus sąjungos Asamblėjos, Nicos sąjungos Asamblėjos, Patentinės kooperacijos sutarties (PCT) sąjungos Asamblėjos, Madrido sąjungos Asamblėjos, Budapešto sąjungos Asamblėjos, PINO komitetų susitikimuose. Valstybinio patentų biuro direktorius R.Naujokas vykdė Madrido sąjungos Asamblėjos vicepirmininko pareigas.

Valstybinio patentų biuro darbuotojai dalyvavo 14-oje WIPO komitetų sesijų, darbo grupių susitikimų ir posėdžių bei kitų WIPO organizuotų renginių. Pirmininkavimo ES Tarybai laikotarpiu buvo dalyvaujama koordinuojant bendrą ES poziciją WIPO. 2013 m. II pusmetyje Lietuvai kaip ES Tarybai pirmininkaujančiai šaliai teko koordinuoti ir pristatyti ES pozicijas šiuose WIPO darbo organuose. VPB šį didelį ir atsakingą darbą atliko glaudžiai bendradarbiaudama su Lietuvos nuolatine atstovybe prie Jungtinių tautų ir kitų tarptautinių organizacijų Ženevoje.

2013 m. VPB intensyviai bendradarbiavo su PINO įgyvendinant Lietuvos – PINO dvišalį bendradarbiavimo planą 2013 metams, pagal kurį buvo surengtas Pasaulinės intelektinės nuosavybės dienos minėjimas, įteiktas PINO aukso medalis jaunajam Lietuvos išradėjui. 2013 m. Lietuvos technikos bibliotekai buvo suteiktas PINO depozitinės bibliotekos vardas.

Lietuvos Respublikos dalyvavimas Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos administruojamose daugiašalėse tarptautinėse sutartyse pramoninės nuosavybės srityje

Tarptautinė sutartis ir Lietuvos Respublikos prisijungimo data

- Konvencija dėl Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos įkūrimo (Lietuva prisijungė 1992-01-30, sutartis Lietuvoje įsigaliojo 1992-04-30);

- Paryžiaus konvencija dėl pramoninės nuosavybės saugojimo (Lietuva prisijungė 1994-02-21, sutartis Lietuvoje įsigaliojo 1994-05-22);

- Patentinės kooperacijos sutartis (Lietuva prisijungė 1994-04-05, sutartis Lietuvoje įsigaliojo 1994-07-05);

- Nicos sutartis dėl tarptautinės prekių ir paslaugų ženklų registravimo klasifikacijos (Lietuva prisijungė 1996-11-22, sutartis Lietuvoje įsigaliojo 1997-02-22);

- Budapešto sutartis dėl tarptautinio mikroorganizmų deponavimo pripažinimo patentavimo procedūros reikmėms (Lietuva prisijungė 1998-02-09, sutartis Lietuvoje įsigaliojo 1998-05-09);

- Madrido sutarties dėl tarptautinės ženklų registracijos protokolas (Lietuva prisijungė 1997-08-15, sutartis Lietuvoje įsigaliojo 1997-11-15);

- Sutartis dėl prekių ženklų įstatymų (Lietuva prisijungė 1994-10-28, sutartis Lietuvoje įsigaliojo 1998-04-27);

- Hagos susitarimo dėl pramoninio dizaino tarptautinės registracijos Ženevos aktas (Lietuva prisijungė 2008-06-26, sutartis Lietuvoje įsigaliojo 2008-09-26);

- Patentų teisės sutartis (Lietuva prisijungė 2011-11-03, sutartis Lietuvoje įsigaliojo 2012-02-03);

- Singapūro sutartis dėl prekių ženklų įstatymų (sutartis Lietuvoje įsigaliojo 2013-06-01).

Vidaus rinkos derinimo tarnyba (prekių ženklai ir dizainas) (VRDT)

Valstybinis patentų biuras glaudžiai bendradarbiauja su Vidaus rinkos derinimo tarnyba (prekių ženklai ir dizainas) (VRDT). VPB atstovai 2013 metais atstovavo Lietuvos Respublikai 6 Administracinės tarybos, Biudžeto komiteto ir jungtiniuose Administracinės tarybos ir Biudžeto komiteto posėdžiuose svarstant VRDT svarbius organizacinius, administracinius ir finansinius klausimus. VPB ekspertai 2013 metais dalyvavo 14-oje VRDT ir patentų tarnybų atstovų techninio bendradarbiavimo susitikimų, VRDT ir patentų tarnybų atstovų sąveikos susitikimuose prekių ženklų ir dizaino klausimais, VPB darbuotojai dalyvavo VRDT organizuojamuose mokymuose.

Vykdant dvišalius bendradarbiavimo su VRDT planus vykdyti visuomenės švietimo ir pramoninės nuosavybės informacijos sklaidos renginiai (daugiau kituose skyriuose).

2013 m. VPB sėkmingai dalyvavo VRDT Bendradarbiavimo fondo (ang. Cooperation Fund, CF), kurio bendra vertė 50 mln eurų, projektuose, kurių VPB dalyvavimo išlaidas padengia šis fondas. Dalis šio fondo projektų susijusi su elektroninių paslaugų tobulinimu, prieigos prie pramoninės nuosavybės informacijos supaprastinimu. 2013 m. iš dalies įvykdytas Europos prekių ženklų ir dizaino tinklo kokybės standartų pareiškėjų / vartotojų aptarnavimo, prekių ženklų ir dizaino registravimo, apeliacijų ir protestų nagrinėjimo srityse diegimo projektas. Įgyvendinant elektroninės mokymosi

Vidaus rinkos derinimo tarnybos (prekių ženklai ir dizainas) (VRDT) prezidentas Antonio Campinos ir Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro direktorius Rimvydas Naujokas susitikimo su VRDT metu. Vilnius, 2013.

priemonės (angl. e-learning) projektą patikrinti mokymosi modulių vertimai, kurie yra pasiekiami per Bendrųjų vartų (angl. Common Gateway) svetainę www.tmdn.org .

2013 m. spalio 8 d. įvyko dvišalis VPB direktoriaus R. Naujoko ir VRDT prezidento A. Campinos susitikimas. Susitikimo metu buvo apsvarstytas tarpinstitucinis dvišalis bendradarbiavimas, Lietuvos dalyvavimo bendradarbiavimo fondo projektuose klausimai. Taip pat diskutuota apie aktyvesnį Lietuvos dalyvavimo Europos intelektinės nuosavybės teisės pažeidimų stebėsenos centro veikloje, apie OHIM koordinuojamų teisių gynimo projektų teikiamą naudą ir galimybes.

Europos patentų organizacija (EPO)

Vadovaujantis Europos patentų išdavimo konvencija (Europos patentų konvencija, EPK), VPB atstovai 2013 metais atstovavo Lietuvai 4-iuose EPO Administracinės tarybos susitikimuose, 3-uose Biudžeto ir finansų komiteto susitikimuose, kuriuose buvo svarstomi organizaciniai, administraciniai, finansiniai EPO veiklos bei Europos patentų teisinio reguliavimo klausimai. 2013 metais VPB atstovai dalyvavo dar 10-yje įvairaus pobūdžio EPO renginių – EPO Techninės ir bendrosios paramos komiteto (TOSC) susitikimuose, EPO šalių narių atstovų susitikime patentų klasifikavimo klausimais, 7-ajame metiniame susitikime su EPO šalimis narėmis bendradarbiavimo klausimais, kituose susitikimuose ir dalykiniuose renginiuose.

Įvertindami specialių profesinių žinių plėtimo patentų išdavimo srityje poreikį ir pasinaudodami daugiašalio bendradarbiavimo su EPO programos teikiamomis galimybėmis, 2013 metais Valstybinio patentų biuro darbuotojai toliau dalyvavo Europos patentų akademijos mokymuose.

2013 m. buvo toliau vykdomi VPB – EPO bendradarbiavimo plano projektai.

2013 m. spalio 9 d. EPT prezidento B.Battistelli vizito į Vilnių metu buvo pasirašytas Darbo susitarimas tarp EPO ir VPB dėl bendradarbiavimo atliekant paieškas, pagal kurį nacionalines patentų paraiškas paduodantys pareiškėjai galės pasinaudoti galimybe atlikti savo patentuojamo išradimo technikos lygio paiešką EPT. Vizito Vilniuje metu B.Battistelli susitiko su Lietuvos Respublikos teisingumo ministru J.Benatoniu, Lietuvos Respublikos Seimo pirmininko pavaduotoju P.Auštrevičiumi. Susitikimo metu buvo aptartos intelektinės nuosavybės apsaugos ir patentų politikos svarba inovacijų plėtrai, ap-

Europos patentų tarnybos (EPT) prezidentas Benoît Battistelli ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministras Juozas Bernatonis susitikimo metu. Vilnius, 2013.

sikeista nuomonėmis dėl Susitarimo dėl Bendro patentų teismo ratifikavimo, tolimesnės Lietuvos ir EPT bendradarbiavimo perspektyvos.

Bendradarbiavimas su patentų tarnybomis ir kitas tarptautinis bendradarbiavimas

2013 metais Valstybinis patentų biuras tęsė bendradarbiavimą su kitų valstybių patentų tarnybomis. 2013 gegužės 14-15 d. Rygoje (Latvija) įvyko kasmetinis Šiaurės ir Baltijos valstybių patentų tarnybų vadovų susitikimas. Susitikimo metu buvo aptarta Europos patentų tarnybos valdymo, bendro galiojimo Europos patento bei Bendro patentų teismo įgyvendinimo klausimai, apsikeista nuomonėmis ir informacija apie Atrankos bei Parengiamojo komitetų veiklą, Bendrijos prekių ženklų sistemos reformos eigą, dėl bendrų ir ES pozicijų derinimo tarptautinėse organizacijose. Taip pat Helsinkyje (Suomija) įvyko Šiaurės ir Baltijos valstybių patentų tarnybų atstovų susitikimas prekių ženklų klausimais, kuriame aptarti Europos Sąjungos prekių ženklų paketo dokumentai.

Kasmetinis Šiaurės ir Baltijos valstybių patentų tarnybų vadovų susitikimas. Ryga (Latvija), 2013.

Išradimai

Patentinė apsauga išradimams suteikiama pagal Lietuvos Respublikos patentų įstatymą (Žin. 2011, Nr. 4-127), įsigaliojusį 2012 m. vasario 3 d.

Lietuvos Respublikoje yra trys patentinės apsaugos gavimo keliai: paduodant paraiškas tiesiai į VPB (nacionalinis kelias), pagal Patentinės kooperacijos sutartį (PCT) (tarptautinis kelias) ir pagal Europos patentų konvenciją (Euro ir Euro-PCT paraiškos) (regioninis kelias).

Patento paraiška, kuri yra dokumentų visuma, paduodama Lietuvos Respublikos valstybiniam patentų biurui tiesiogiai, paštu, o nuo 2013 metų ir elektroniniu būdu.

2013 metais į Valstybinį patentų biurą paduota 127 nacionalinės patentų paraiškos, iš jų 117 padavė Lietuvos pareiškėjai. Konvencinį prioritetą buvo prašoma suteikti 7 patentų paraiškose.

2013 metais 10 tarptautinių paraiškų perėjo į nacionalinį lygį, visos su anksčiau paduotos (ų) paraiškos (ų) prioritetu.

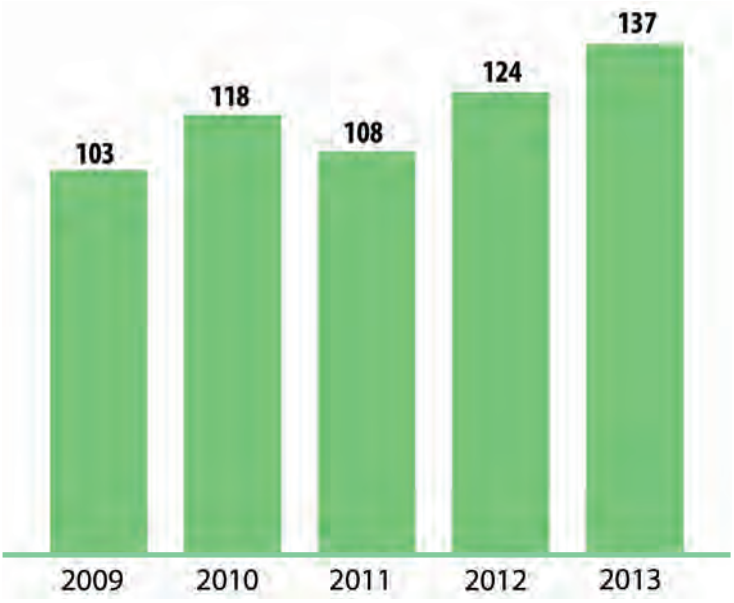
2013 metais VPB, kaip gaunančiojoje tarnyboje, buvo gauta 18 tarptautinių paraiškų.

2013 metais buvo paduotos 28 paraiškos papildomos apsaugos liudijimui gauti.

Patentai, įsigalioję Lietuvoje 2013 metais

2013 metais Lietuvos Respublikoje įsigalioję patentai	Skaičius	Patentų savininkai iš Lietuvos	Savininkams iš Lietuvos išduotų patentų dalis %
Išduoti VPB	93	79	85
Išduoti EPT	1309	2	0,15
Viso:	**1402**	**81**	**5,8**

Patentų paraiškų padavimas (nacionalinės paraiškos, paduotos VPB ir tarptautinės paraiškos, perėjusios į nacionalinį lygį VPB)

Nacionalinių paraiškų pasiskirstymas pagal pareiškėjo valstybę 2013 metais

Valstybė	Paraiškų skaičius	%
CN	4	2,92
CZ	1	0,73
EE	3	2,19
IE	1	0,73
JP	3	2,19
LT	117	85,40
RU	4	2,92
TW	3	2,19
UA	1	0,73
Viso	**137**	**100**

Patentų paraiškų, Lietuvos Respublikos pareiškėjų paduotų 2011 – 2013 metais, skaičius

Pareiškėjai	Paraiškų skaičius		
	2011	2012	2013
Juridiniai asmenys	46	73	78
Fiziniai asmenys	47	36	39
Iš viso juridinių ir fizinių asmenų	**93**	**109**	**117**

Lietuvos organizacijos, 2013 m. padavę patentų paraiškas

Eil. Nr.	Pareiškėjai	Paraiškų skaičius
1.	Kauno technologijos universitetas	8
2.	VMTI FIZINIŲ IR TECHNOLOGIJOS MOKSLŲ CENTRAS	8
3.	Vilniaus Gedimino technikos universitetas	7
4.	Aleksandro Stulginskio universitetas	3
5.	UAB „WILARA“	3
6.	VILNIAUS UNIVERSITETAS	3
7.	AB „LIFOSA“	2
8.	UAB „ARVI“ ir Ko	2
9.	UAB „BIOCENTRAS“	2
10.	UAB „ELMO technologijos“	2
11.	UAB „MOKSLINIŲ TYRIMŲ PLĖTROS LABORATORIJA“	2
12.	Vlado Bložės PĮ	2
13.	„DOMUS SOLUTION“ UAB	1
14.	BALTO LINK, UADBB	1

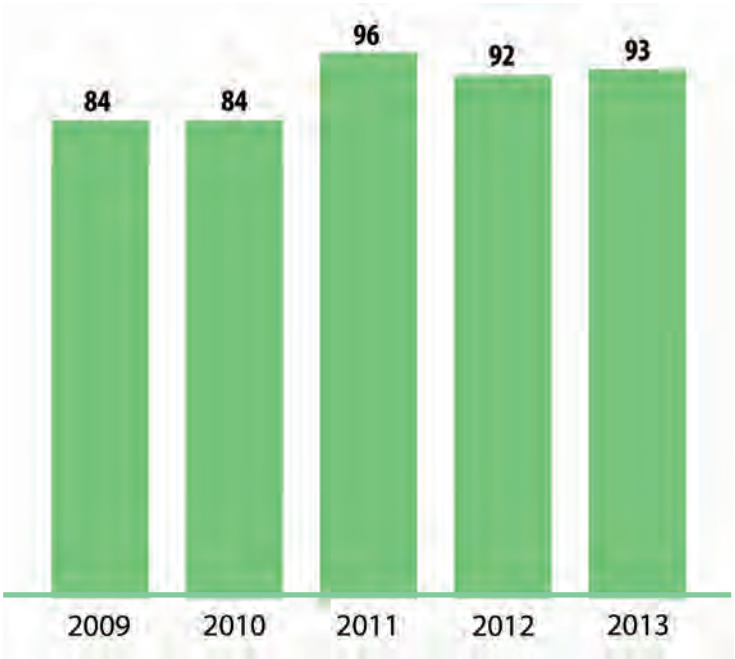
Tęsinys

15.	Dr R. Tamošaičio nepriklausomas ekspertų biuras	1
16.	Integrated Optics, UAB	1
17.	UAB „ART SET“	1
18.	UAB „Acorn Intelligence“	1
19.	UAB „Altechna R&D“	1
20.	UAB „Baltijos biotechnologijos“	1
21.	UAB „Bioseka“	1
22.	UAB „Ekovalitas“	1
23.	UAB „EKSPLA“	1
24.	UAB „ELINTA“	1
25.	UAB „EVITEKS“	1
26.	UAB „FibroLT“	1
27.	UAB „GRIGO“	1
28.	UAB „GTV“	1
29.	UAB „Geldmeta“	1
30.	UAB „NAUJASIS NEVĖŽIS“	1
31.	UAB „Optida“	1
32.	UAB „Precizika – MET SC“	1
33.	UAB „Thermal Generator“	1
34.	UAB „VIDULUS“	1
35.	UAB Biotechnologinės farmacijos centras „Biotechpharma“	1
36.	UAB GEOLA DIGITAL	1
37.	UAB NOMADS	1
38.	UAB PROFARMA	1
39.	UŽDAROJI AKCINĖ BENDROVĖ „Good Service Solution“	1

Tęsinys

40.	UŽDAROJI AKCINĖ BENDROVĖ „My Research“	1
41.	Uždaroji akcinė bendrovė „ENERGIJOS TAUPYMO CENTRAS“	1
42.	Uždaroji akcinė bendrovė „RMD TECHNOLOGIES“	1
43.	Uždaroji akcinė bendrovė „VILTECHMEDA“	1
44.	VILNIAUS DAILĖS AKADEMIJA	1
45.	Vytauto Didžiojo universitetas	1
46.	Všį „Visumos projektai“	1

Patentų išdavimas

2013 metais išduoti patentai pagal patentų savininkų valstybes

Valstybė	Paraiškų skaičius	%
CN	2	2,15
CZ	2	2,15

Tęsinys

DK	1	1,075
IL	1	1,075
JP	2	2,15
LT	79	84,95
LV	1	1,075
MU	1	1,075
NZ	2	2,15
RU	1	1,075
SE	1	1,075
Viso	**93**	**100**

Patentų, išduotų 2013 metais, skaičius pagal TPK skyrius

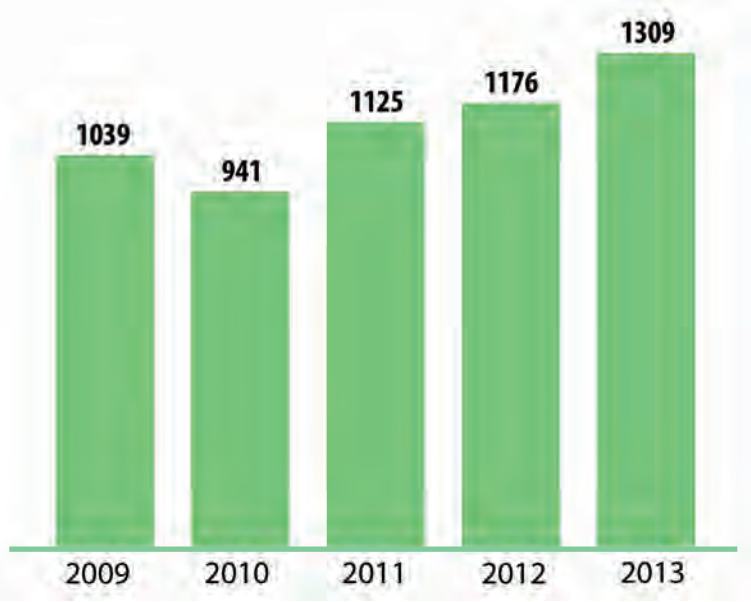
TPK skyriai		Lietuva	Užsienio valstybė (valstybės kodas ir patentų skaičius)	Iš viso
Žmogaus poreikių tenkinimas	A	19	CN 2, NZ 2, MU 1, RU 1, SE 1	26
Įvairūs technologiniai procesai; transportas	B	10	LV 1, CZ 1	12
Chemija; metalurgija	C	13	-	13
Tekstilė; popierius	D	-	DK 1	1
Statyba; kalnakasyba	E	4	CZ 1	5
Mechanika; apšvietimas; šildymas; ginklai; sprogdinimo darbai	F	18		18
Fizika	G	9	JP 2	11
Elektra	H	6	IL 1	7
Iš viso		**79**	**14**	**93**

Europos patentai

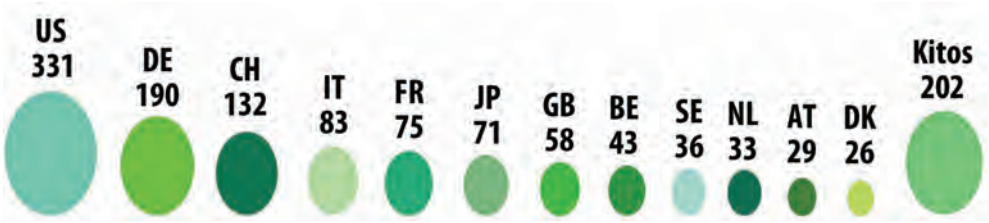
2013 metais VPB, kaip gaunančiojoje tarnyboje, buvo gauta 2 Europos patentų paraiškos.

2013 metais Lietuvos Respublikoje įsigaliojo 1309 Europos patentai, išduoti Europos patentų tarnybos (EPT), 1208 iš jų išduoti pagal Europos patentų konvenciją (EPK).

Europos patentų įsigaliojimas Lietuvos Respublikoje

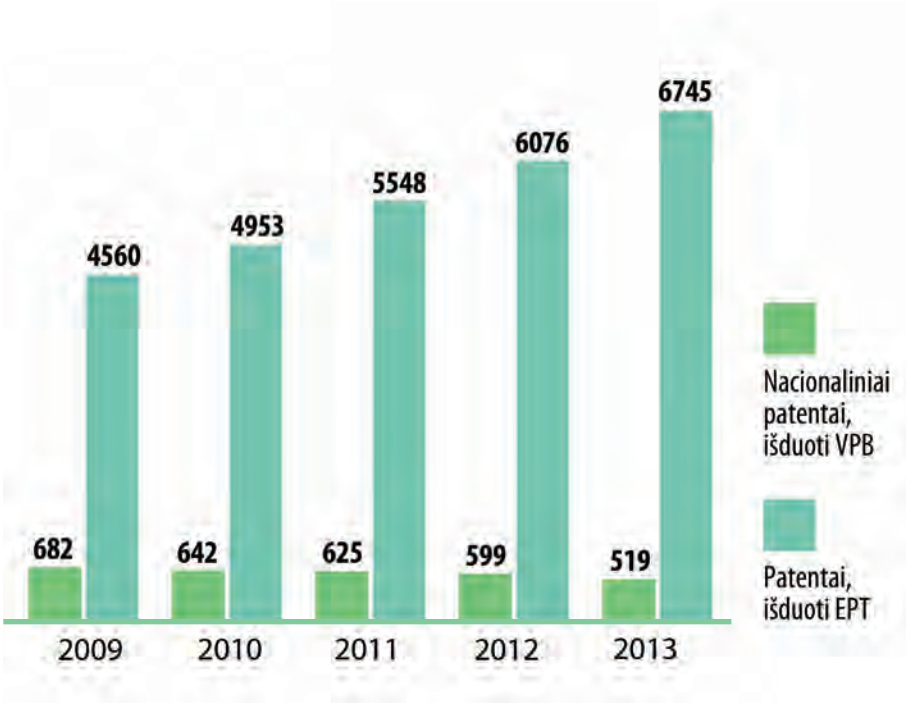
2013 metais įsigalioję Europos patentai pagal patentų savininkų valstybes

Europos patentų, įsigaliojusių Lietuvos Respublikoje 2013 metais, skaičius pagal TPK skyrius

TPK skyriai		Valstybės kodas ir paraiškų skaičius	Iš viso
Žmogaus poreikių tenkinimas	A	US 139, CH 59, DE 47, IT 28, FR 21, JP 21, BE 19, GB 18, DK 11, NL 9, SE 9, IL 8, AT 7, ES 7, NO 7, CN 6, IE 6, LU 6, IN 5, CA 4, GR 4, AU 3, BM 3, HU 3, SI 3, TR 3, CZ 2, RU 2, CL 1, CU 1, FI 1, KR 1, LI 1, LT 1, LV 1, MC 1, SG 1	469
Įvairūs technologiniai procesai; transportas	B	DE 31, IT 15, NL 14, CH 9, AT 8, GB 8, FR 8, SE 8, US 7, ES 4, FI 4, JP 4, MX 4, DK 3, NO 3, AU 2, BE 2, BG 1, CN 1, CY 1, GR 1, IN 1, PL 1, RU 1	141
Chemija; metalurgija	C	US 163, DE 75, CH 57, JP 38, FR 33, GB 23, IT 22, BE 14, DK 10, ES 9, SE 9, CA 6, NL 6, IE 4, IL 4, MX 4, FI 3, HU 3, IN 3, BM 2, BS 2, CN 2, NO 2, PL 2, SA 2, AU 1, BG 1, LV 1, MY 1, NZ 1, PT 1, RU 1, SG 1, SI 1, SK 1, TR 1	509
Tekstilė; popierius	D	CA 2, IT 2, CY 1, FI 1, FR 1, JP 1, TR 1	9
Statyba; kalnakasyba	E	DE 16, BE 3, ES 3, FI 3, IT 3, AT 2, CH 2, DK 2, FR 2, NL 2, CL 1, IL 1, PL 1, SE 1, US 1	43
Mechanika; apšvietimas; šildymas; ginklai; sprogdinimo darbai	F	DE 9, IT 8, AT 7, FR 3, BE 2, CA 2, CH 2, GB 2, TR 2, AN 1, FI 1, NO 1, US 1	41
Fizika	G	US 13, DE 6, FR 6, GB 5, JP 5, AT 4, CH 3, IT 3, BE 2, CA 2, NL 2, AU 1, BM 1, CN 1, CZ 1, FI 1, LT 1, NO 1, SE 1	59
Elektra	H	SE 8, US 7, DE 6, KR 4, GB 2, GR 2, IT 2, JP 2, AT 1, BE 1, CN 1, FI 1, FR 1	38
Iš viso		US 331, DE 190, CH 132, IT 83, FR 75, JP 71, GB 58, BE 43, SE 36, NL 33, AT 29, DK 26, ES 23, CA 16, FI 15, NO 14, IL 13, CN 11, IE 10, IN 9, MX 8, AU 7, GR 7, TR 7, BM 6, HU 6, LU 6, KR 5, PL 4, RU 4, SI 4, CZ 3, BG 2, BS 2, CL 2, CY 2, LT 2, LV 2, SA 2, SG 2, AN 1, CU 1, LI 1, MC 1, MY 1, NZ 1, PT 1, SK 1	**1309**

Galiojantys patentai

2013 metais įregistruota 129 perleidimo sutartys, iš jų 123 perleidimo sutartys buvo įregistruotos dėl Europos patentų.

2013 metais įregistruota 6 licencinės sutartys, iš jų 2 - dėl Europos patentų.

Puslaidininkinių gaminių topografijos

Puslaidininkinių gaminių topografijų teisinę apsaugą Lietuvos Respublikoje galima gauti pagal Lietuvos Respublikos puslaidininkinių gaminių topografijų teisinės apsaugos įstatymą, įsigaliojusį 1998 m. gruodžio 1 d. tiesiogiai paduodant paraiškas VPB.

Nuo Lietuvos Respublikos puslaidininkinių gaminių topografijų teisinės apsaugos įstatymo įsigaliojimo datos paraiškų įregistruoti puslaidininkinių gaminių topografijas nebuvo paduota.

Prekių ženklai

Apsauga prekių ženklams suteikiama pagal Lietuvos Respublikos prekių ženklų įstatymą (Žin., 2000, Nr. 92-2844 su vėlesniais pakeitimais), įsigaliojusį 2001 m. sausio 1 d.

Lietuvos Respublikoje yra trys išimtinių teisių į prekių ženklą gavimo keliai: pagal Lietuvos Respublikos prekių ženklų įstatymą, paduodant paraiškas tiesiai VPB (nacionalinis kelias), nuo 1997 m. lapkričio 15 dienos pagal Madrido sutarties dėl tarptautinės ženklų registracijos protokolą tarptautinės ženklų registracijos suteiktą apsaugą išplečiant Lietuvos Respublikoje (tarptautinis kelias) ir nuo 2004 m. gegužės 1 dienos pagal 2009 m. vasario 26 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 207/2009 dėl Bendrijos prekių ženklo (Kodifikuota redakcija), Bendrijos prekių ženklas, įregistruotas ES Vidaus rinkos derinimo tarnyboje (VRDT), yra saugomas Lietuvoje (regioninis kelias).

Nuo Valstybinio patentų biuro įsteigimo datos iki 2013 m. gruodžio 31 d. nacionaliniu keliu buvo paduotos 68 854 paraiškos su prašymu įregistruoti prekių ženklą. Lietuvos Respublikos prekių ženklų registre per šį laikotarpį įregistruota 56 416 prekių ženklų, iš jų galioja 33 702 registracijos, įrašyti 31 166 registro pakeitimai, įrašyta 11 101 teisių perdavimo ir 1114 licencinių sutarčių, įrašyti 1966 teisės į ženklą įkeitimai (įkeitimų atšaukimai) ir 348 areštai (areštų atšaukimai).

Pradedant 1997 m. iš Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos (PINO) Tarptautinio biuro tarptautiniu keliu buvo gauti 54 285 pranešimai dėl tarptautinių ženklų registracijų apsaugos išplėtimo Lietuvoje, atlikus ekspertizę, priimti 50 940 sprendimų suteikti apsaugą.

2013 m. pabaigoje Lietuvoje galiojo 75 461 prekių ženklų registracija, kurioms prašymai suteikti apsaugą buvo paduoti nacionaliniu ir tarptautiniu keliu, bei 986 496 Bendrijos prekių ženklai, registruoti ES Bendrijos prekių ženklų registre.

Prekių ženklų paraiškos, paduotos Lietuvos Respublikoje 2009 – 2013 metais

	2009	2010	2011	2012	2013
Prekių ženklų paraiškos, paduotos VPB nacionaliniu keliu	2108	2240	2287	2270	2277
Gauti prane šimai apie tarptautines prekių ženklų registracijas, išplėstas Lietuvoje	2472	2032	2137	1931	2054

Prekių ženklų registracijos Lietuvos Respublikoje 2009 – 2013 metais

	2009	2010	2011	2012	2013
Nacionalinės registracijos	2777	1585	1560	1700	1750
Tarptautinės registracijos, kurioms suteikta apsauga Lietuvos Respublikoje	3933	2805	2356	1877	1894

2013 metais VPB paduota 2 277 prekių ženklų paraiškos, iš jų:

Lietuvos pareiškėjų – 2 008 (88%),

užsienio pareiškėjų - 269 (12%).

Paraiškų pasiskirstymas pagal pareiškėjų valstybes

Valstybė	LT	US	CH	GB	LV	RU	DE	EE	FR	Kitos 40 valstybių
Paraiškų skaičius	2008	45	37	22	19	13	12	10	10	101

2013 metais paraiškų pasiskirstymas pagal tarptautinę prekių ir paslaugų klasifikaciją:

Klasė	Klasės antraštė	Skaičius	%
5	Farmacijos ir veterinarijos preparatai; higienos preparatai medicinos reikmėms; dietinis maistas ir dietinės medžiagos medicinos ar veterinarijos reikmėms, kūdikių maistas; žmonių ir gyvūnų maisto papildai; pleistrai, tvarsliava; dantų plombavimo ir dantų išlajų gamybos medžiagos; dezinfekavimo preparatai; kenkėjų naikinimo preparatai; fungicidai, herbicidai	153	4
30	Kava, arbata, kakava, cukrus, ryžiai, tapijoka, sago kruopos, kavos pakaitalai; miltai ir grūdų produktai, duona, pyragas ir konditerijos gaminiai, ledai; medus, sirupas; mielės, kepimo milteliai; druska, garstyčios; actas, padažai; prieskoniai; ledas.	191	5
35	Reklama; verslo vadyba; verslo tvarkyba; įstaigų veikla.	576	15
41	Švietimas; mokymas; pramogos; sportinė ir kultūrinė veikla.	342	9
43	Maisto ir gėrimų parūpinimo paslaugos; laikinas apgyvendinimas	231	6

2013 metais įregistruota 1 750 prekių ženklų, iš jų:

Lietuvos pareiškėjų – 1 505 (86%)

užsienio pareiškėjų – 245 (14%).

Registracijų pasiskirstymas pagal prekių ženklų savininkų valstybes

Valstybė	LT	US	CH	LV	NL	DE	CN	FR	RU	Kitos 29 valstybės
Registracijų skaičius	1505	48	39	14	13	12	11	11	11	86

2013 metais įregistruoti 22 prekių ženklai, kurių paraiškos buvo paduotos su prašymu suteikti konvencinį prioritetą.

2013 metais į Lietuvos Respublikos prekių ženklų registrą įrašytos 551 teisių perdavimo ir 33 licencinės sutartys, atlikti 2 784 registro pakeitimai, pratęstas 4468 registracijų galiojimo terminas, įrašyti 252 teisės į ženklą įkeitimai (įkeitimų atšaukimai) ir 32 areštai (areštų atšaukimai), panaikintos 3 285 registracijos, iš kurių 3 217 buvo panaikintos, nepratęsus registracijos galiojimo termino.

2013 metais ES Vidaus rinkos derinimo tarnybai (VRDT) pagal 2009 m. vasario 26 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 207/2009 dėl Bendrijos prekių ženklo (Kodifikuota redakcija) 38 straipsnį buvo atlikta 1 360 ženklų paieškų.

Prekių ženklų apsauga pagal Madrido sutarties dėl tarptautinės ženklų registracijos protokolą

2013 metais iš Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos (PINO) Tarptautinio biuro buvo gauti 2 054 pranešimai dėl tarptautinių ženklų registracijų apsaugos išplėtimo Lietuvoje. VPB priėmė 1 894 sprendimus suteikti tarptautinėms ženklų registracijoms apsaugą.

Tarptautinių registracijų, išplėstų Lietuvos Respublikoje 2013 metais, pasiskirstymas pagal ženklų savininkų valstybes

Valstybė	RU	CN	TR	HU	DE	FR	CH	UA	PL	CZ	Kitos 45 valstybės
Tarptautinių registracijų skaičius	327	206	139	135	120	105	102	89	88	83	660

Pasinaudodami Madrido protokolo teikiama galimybe įgyti prekių ženklų apsaugą kitose šalyse, nuo 1997 m. iki 2013 m. pabaigos VPB yra gavęs 1090 tarptautinių paraiškų, kurios paduotos nacionalinės paraiškos ar registracijos pagrindu. PINO Tarptautiniame prekių ženklų registre įregistruoti 1044 tarptautiniai ženklai, paduoti nacionalinės paraiškos ar registracijos pagrindu.

Tarptautinių paraiškų, paduotų iš Lietuvos, pagal Madrido protokolą, dinamika

Metai	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Paraiškų skaičius	3	14	9	14	43	60	80	63	101	84	78	94	60	65	119	97	106

Valstybės, į kurias Lietuvos prekių ženklų savininkai prašo išplėsti tarptautines ženklų registracijas

Valstybė	2009		2010		2011		2012		2013	
	Skaičius	%	Skaičius	%	Skaičius	%	Skaičius	%	Skaičius	%
AZ	9	3,5	5	14	10	1,4	12	3,0	5	1,3
BY	20	7,8	28	7,8	41	5,7	44	10,9	29	7,5
CZ	2	0,8	5	1,4	25	3,5	1	0,2	5	1,3
EE	23	9,0	21	5,8	28	4	24	5,9	28	7,2
EM	13	5,1	13	3,6	26	3,6	29	7,2	35	9,8
GB	14	5,5	3	0,8	16	2,2	3	0,7	8	2,1
IE	8	3,1	3	0,8	8	1,1	1	0,2	6	1,6
LV	25	9,8	25	7,0	54	7,6	28	6,9	39	10,1
PL	19	7,5	16	4,5	28	3,9	12	3,0	14	3,6
PT	9	3,5	3	0,8	9	1,3	0	0,0	1	0,3
RU	34	13,3	37	10,3	60	8,4	55	13,6	58	15,0
UA	18	7,1	28	7,8	38	5,3	37	9,2	24	6,2
Kitos valstybės	61	24	172	48	372	52	158	39,2	135	34,8

2013 metais Lietuvoje paduotų tarptautinių paraiškų prekių ženklams registruoti pasiskirstymas pagal tarptautinę prekių ir paslaugų klasifikaciją:

Klasė	Klasės antraštė	Skaičius	%
3	Balinimo preparatai ir kitos skalbimo medžiagos; valymo, poliravimo, šveitimo ir švitrinamojo apdirbimo preparatai; muilas; parfumerija, eteriniai aliejai, kosmetika, plaukų losjonai; dantų milteliai ir pastos	10	5
5	Farmacijos ir veterinarijos preparatai; higienos preparatai medicinos reikmėms; dietinis maistas ir dietinės medžiagos medicinos ar veterinarijos reikmėms, kūdikių maistas; žmonių ir gyvūnų maisto papildai; pleistrai, tvarsliava; dantų plombavimo ir dantų išlajų gamybos medžiagos; dezinfekavimo preparatai; kenkėjų naikinimo preparatai; fungicidai, herbicidai	17	8,5
9	Moksliniai, jūriniai, geodeziniai, fotografijos, kinematografijos, optiniai, svėrimo, matavimo, signalizavimo, tikrinimo (priežiūros), gelbėjimo, mokymo prietaisai ir aparatai; elektros praleidimo, perjungimo, transformavimo, akumuliavimo, reguliavimo ir valdymo aparatai ir prietaisai; garso ar vaizdo įrašymo, perdavimo ar atkūrimo aparatūra; magnetinės duomenų laikmenos, įrašų diskai; kompaktiniai diskai, universalieji skaitmeniniai (DVD) diskai ir kitos skaitmeninės įrašų laikmenos; monetinių aparatų mechanizmai; kasos aparatai, skaičiavimo mašinos, duomenų dorojimo įrenginiai, kompiuteriai; kompiuterių programinė įranga; gesintuvai	10	5

Tęsinys

29	Mėsa, žuvis, paukštiena ir žvėriena; mėsos ekstraktai; konservuoti, šaldyti, džiovinti, virti ir kepti vaisiai ir daržovės; drebučiai, uogienės, kompotai; kiaušiniai; pienas ir pieno produktai; maistiniai aliejai ir riebalai	16	8
35	Reklama; verslo vadyba; verslo tvarkyba; įstaigų veikla	21	10,5

Dizainas

Apsauga dizainui suteikiama pagal Lietuvos Respublikos dizaino įstatymą (Žin., 2002, Nr. 112-4980 su vėlesniais pakeitimais), įsigaliojusį 2003 m. sausio 1 d.

Lietuvos Respublikoje yra trys išimtinių teisių į dizainą gavimo keliai: pagal Lietuvos Respublikos dizaino įstatymą, paduodant paraiškas tiesiai VPB (nacionalinis kelias), nuo 2004 m. gegužės 1 dienos pagal 2001 m. gruodžio 12 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 6/2002 dėl Bendrijos dizaino, Bendrijos dizainas, registruotas ES Vidaus rinkos derinimo tarnyboje (VRDT), saugomas Lietuvoje (regioninis kelias). Nuo 2008 m. rugsėjo 26 dienos, Lietuvai prisijungus prie Hagos susitarimo dėl pramoninio dizaino tarptautinės registracijos Ženevos akto, tarptautinio dizaino registracija gali būti išplėsta Lietuvoje (tarptautinis kelias).

Nuo Valstybinio patentų biuro įsteigimo iki 2013 m. gruodžio 31 d. VPB nacionaliniu keliu buvo paduotos 1 782 paraiškos su prašymu įregistruoti dizainą. Lietuvos Respublikos dizaino registre įregistruotos 1 549 dizaino registracijos, iš jų galioja 338 registracijos.

Nuo 2008 m. iš Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos (PINO) Tarptautinio biuro tarptautiniu keliu buvo gauti 227 pranešimai apie tarptautinių dizaino registracijų apsaugos išplėtimą Lietuvoje. Atlikus ekspertizę, priimti 226 sprendimai suteikti apsaugą.

2013 m. pabaigoje Lietuvoje galiojo 2 424 dizainai, kuriems prašymai suteikti apsaugą buvo paduoti nacionaliniu ir tarptautiniu keliu, bei 725 964 Bendrijos dizainai, registruoti ES Bendrijos dizaino registre.

Dizaino paraiškų padavimas Lietuvos Respublikoje 2009 – 2013 metais

Metai	2009	2010	2011	2012	2013
Nacionalinės dizaino registracijos (įskaitant pratęsimus)	29	22	39	38	30
Tarptautinės dizaino registracijos, kurioms suteikta apsauga Lietuvos Respublikoje	12	29	56	62	67

Dizaino registracijos Lietuvos Respublikoje 2009 – 2013 metais

Metai	2009	2010	2011	2012	2013
Nacionalinės dizaino registracijos (įskaitant pratęsimus)	79	46	27	73	76
Tarptautinės dizaino registracijos, kurioms suteikta apsauga Lietuvos Respublikoje	11	27	52	62	74

Dizainų skaičius, kuriems buvo prašoma apsaugos 2009 – 2013 metais

Metai	Nacionaliniu keliu paduotose paraiškose nurodyti dizainai	Tarptautiniu keliu išplėstose registracijose nurodyti dizainai	Viso
2009	64	47	111
2010	32	160	192
2011	62	562	624
2012	82	534	616
2013	95	437	532

Dizainai, kuriems suteikta apsauga Lietuvos Respublikoje 2009 – 2013 metais

Metai	Įregistruoti nacionaliniai dizainai	Įregistruoti tarptautiniai dizainai	Viso
2009	91	44	135
2010	35	132	167
2011	57	558	615
2012	69	495	564
2013	55	272	327

2013 metais VPB paduota 30 paraiškų (95 dizainai) dizainui registruoti, iš jų:

Lietuvos pareiškėjų - 27 (90 %)
užsienio pareiškėjų - 3 (10 %).

Paraiškų pasiskirstymas pagal pareiškėjų valstybes

Valstybė	LT	DE
Paraiškų skaičius	27	3

Dizaino paraiškų pasiskirstymas pagal tarptautinę Lokarno klasifikaciją

2013 metais pareiškėjai padavė dizaino paraiškas šiose srityse:

Klasė	Gaminių grupė pagal Lokarno klasifikacijos klasės antraštę	Skaičius	%
9	Pakuotės ir konteineriai prekių gabenimui ir laikymui	6	20
6	Baldai	5	17
2	Drabužiai ir galanterijos gaminiai	3	10
12	Transporto arba kėlimo priemonės	3	10
19	Raštinės reikmenys ir biuro įrenginiai, menininkų ir mokymo priemonės	3	10
Kitos gaminių grupės		10	33

2013 metais VPB buvo atliktos 28 dizaino registracijos (55 dizainai), visos jos atliktos Lietuvos pareiškėjų vardu.

2013 metais į Lietuvos Respublikos dizaino registrą įrašytos 1 teisių perdavimo ir 2 licencinės sutartys, atlikti 3 registro pakeitimai, pratęsti 48 dizaino registracijos galiojimo terminai, panaikinta 51 dizaino registracija.

Dizainų apsauga pagal Hagos susitarimo dėl pramoninio dizaino tarptautinės registracijos Ženevos aktą

2013 metais gauti 67 Pasaulio intelektinės nuosavybės organizacijos (PINO) Tarptautinio biuro pranešimai dėl tarptautinių dizaino registracijų apsaugos išplėtimo Lietuvoje. VPB priėmė 74 sprendimus suteikti apsaugą tarptautinėms dizaino registracijoms.

Tarptautinių registracijų, išplėstų Lietuvos Respublikoje 2013 metais, pasiskirstymas pagal dizaino savininkų valstybes

Valstybė	BE	CH	DE	FR	GB	LI	LT	NL	NO	TR
Registracijų skaičius	1	1	53	4	1	1	1	1	1	3

2013 metais tarptautinės registracijos išplėstos šiose srityse:

Klasė	Gaminių grupė pagal Lokarno klasifikacijos klasės antraštę	Skaičius	%
12	Transporto arba kėlimo priemonės	34	51
26	Apšvietimo prietaisai	22	33
13	Elektros energijos gamybos, paskirstymo arba transformavimo įranga	2	3
14	Įrašymo, perdavimo arba informacijos paieškos aparatūra	2	3
	Kitos gaminių grupės	7	10

Bendrijos dizainai, pareikšti registruoti arba įregistruoti Lietuvos subjektų vardu, 2009 – 2013 m.:

Metai	Paduoti prašymai Bendrijos dizainui	Bendrijos dizainai, kuriems suteikta apsauga
2009	20	17
2010	35	33
2011	42	45
2012	51	47
2013	47	47

Apeliacijos, protestai

Lietuvos Respublikos Valstybinio patentų biuro Apeliacinio skyriaus veiklos tikslas – peržiūrėti pareiškėjo skundžiamus VPB ekspertų sprendimus, priimtus atliekant įstatymų nustatyta tvarka patentinės paraiškos, paraiškos papildomos apsaugos liudijimui gauti, paraiškos topografijai registruoti, dizaino, prekių ženklo ekspertizę bei apginti pažeidžiamas suinteresuotų asmenų teises į intelektinės nuosavybės objektus.

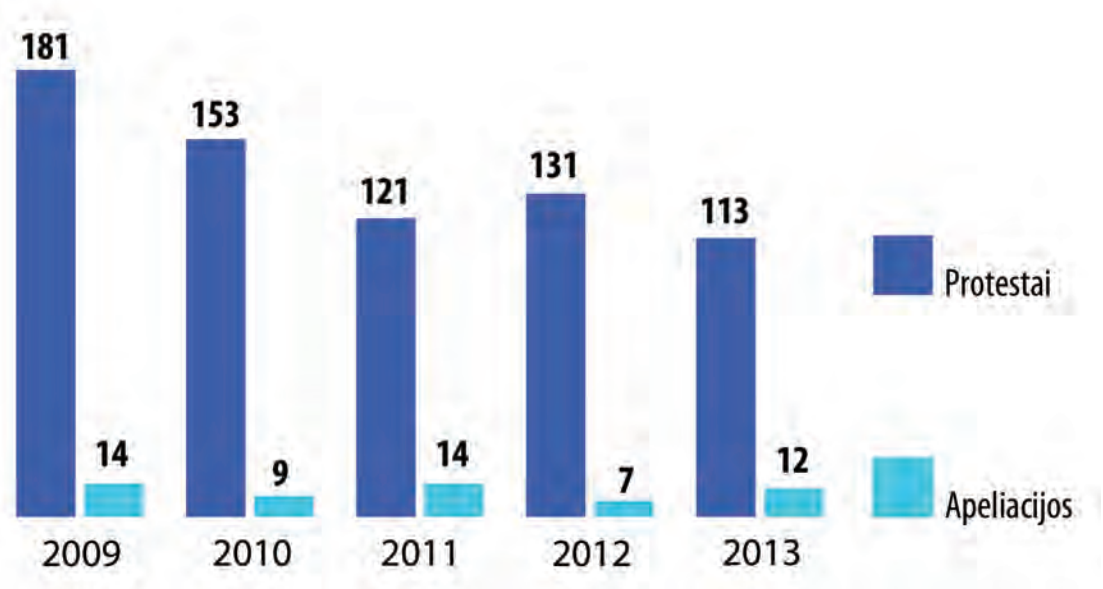
Apeliacijos ir protestai Apeliaciniame skyriuje paprastai nagrinėjami rašytinio proceso tvarka, žodinio proceso tvarka nagrinėjama tik išimtiniais atvejais, kai ginčas yra sudėtingas arba turi reikšmės naujos Apeliacinio skyriaus praktikos formavimui.

2013 metais Apeliaciniam skyriui buvo paduota 113 protestų bei 12 apeliacijų:

- 76 protestai dėl nacionalinių prekių ženklų registracijų,
- 36 protestas dėl tarptautinių prekių ženklų registracijų pagal Madrido protokolą,
- 1 protestas dėl dizaino registracijos,
- 2 apeliacijos dėl patentinių paraiškų,
- 10 apeliacijų dėl nacionalinės prekių ženklo paraiškos.

Vienu atveju atsisakyta priimti nagrinėjimui protestą dėl nacionalinės prekių ženklo registracijos, kadangi buvo nustatytas protesto padavimo tvarkos nesilaikymas.

Gauta apeliacijų ir protestų 2009 – 2013 metais:

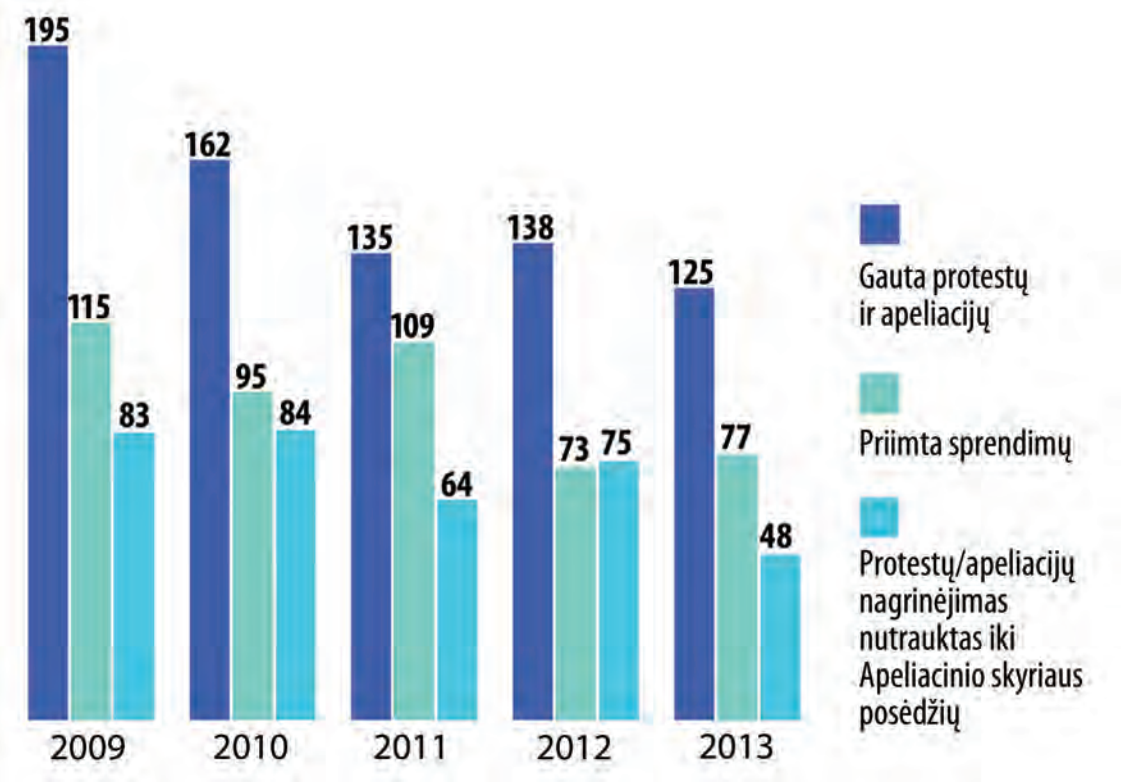
2013 metais Apeliacinis skyrius priėmė 77 sprendimus, išnagrinėdamas:

- 5 apeliacijos (2 apeliacijos dėl patentinės paraiškos, 3 - dėl nacionalinės prekių ženklo paraiškos);

- 81 protestą (56 protestus dėl nacionalinių prekių ženklų registracijų, 25 – dėl tarptautinių ženklų registracijų).

Pagal priimtus sprendimus 47 atvejais protestai buvo patenkinti, 4 - patenkinti iš dalies, 25 atveju protestai buvo atmesti kaip nepagrįsti. Išnagrinėtų apeliacijų rezultatai: 2 atvejais apeliacijos atmestos ir VPB ekspertų sprendimai palikti galioti, 1 atveju apeliacija tenkinta iš dalies, o 2 - apeliacijos patenkintos ir priimti sprendimai įregistruoti ženklą visoms arba daliai prekių ir (ar) paslaugų.

Apibendrinti Apeliacinio skyriaus 2009 – 2013 metų duomenys:

Ginčo šalys naudojasi ir taikaus ginčo sprendimo galimybe po protesto padavimo: šalims sėkmingai susitarus tarpusavyje, tokių protestų nagrinėjimas Apeliaciniame skyriuje yra nutraukiamas. 2012 metais šis skaičius siekė 46 protestus: buvo nutrauktas 36 protestų dėl nacionalinių ženklų registracijų, 9 protestų dėl tarptautinių ženklų registracijų, 1 protestas dėl dizaino registracijos. Dviem atvejais pareiškėjai atsisakė ape-

liacijų dėl nacionalinės prekių ženklo paraiškos nagrinėjimo Apeliaciniame skyriuje. Šie skaičiai iliustruoja, kad šalys dažniau pasižymi lankstumu bei gebėjimu rasti abiem pusėm priimtiną variantą, kuomet ginčas yra dėl nacionalinio ženklo registracijos, nes tokių atvejų yra net 4 kartais daugiau, palyginus su ginčais dėl tarptautinių ženklų registracijų. Viena iš priežasčių yra ta, kad užprotestuoto ženklo savininkas užima pakankamai pasyvią poziciją dėl pareikšto protesto ir nesiima jokių veiksmų, siekdamas apsaugos Lietuvoje.

Pažymėtina, kad 2013 metais teise apskųsti Apeliacinio skyriaus sprendimą teismine tvarka buvo pasinaudota 8 atvejais. Per šiuos metus pirmos instancijos teismas 2 atvejais pilnai ar iš dalies pakeitė priimtą Apeliacinio skyriaus sprendimą. Įdomu pažymėti, kad 2013 metais Vilniaus apygardos teismą pirmąkart pasiekė ginčas, kuomet buvo svarstomas dviejų spalvų (mėlynos ir geltonos), sudarančių pareikštą žymenį, registrabilumo klausimas. Apeliacinis skyrius priėmė sprendimą atsisakyti įregistruoti dviejų spalvų derinį prekių ženklu, Vilniaus apygardos teismas minėtą sprendimą pripažino teisėtu ir pagrįstu.

Pramoninės nuosavybės apsaugos populiarinimas ir informacijos sklaida

Valstybinis patentų biuras (VPB) nuolatos siekia ,kad Lietuvos visuomenė ir verslas galėtų iš arčiau susipažinti su nacionalinių prekių ženklų, dizaino ir patentų, registravimo sistemų teikiamais privalumais ir nauda, skatinant įvairiapusį ir tikslingą viešos informacijos apie pramoninės nuosavybės apsaugą prieinamumą ir sklaidą Lietuvoje. VPB ir LTB Patentinės informacijos centrai siekdami prisidėti prie Lietuvos inovacijų 2010-2020 m. strategijos įgyvendinimo vykdė 3.5.3. priemonę „Populiarinti pramoninės nuosavybės apsaugos priemones, teikti informacinę ir metodinę pagalbą asmenims, siekiantiems gauti išradimo patentą, užregistruoti dizainą ar prekės ženklą."

2013 m. VPB įgyvendino 12 skirtingų priemonių pagal VPB visuomenės švietimo priemonių 2013 metams planą ir 9 priemones pagal VPB pramoninės nuosavybės informacijos sklaidos 2013 metams planą, kurių įgyvendinimu siekė prisidėti prie Lietuvos inovacijų 2010 - 2020 metų strategijos įgyvendinimo. 2013 m. VPB darbuotojai suorganizavo daugiau nei dešimt seminarų/konferencijų apie ES ir Lietuvos pramoninės nuosavybės teisių apsaugą, parengė ir skaitė įvairius šia tema pranešimus, organizavo ir dalyvavo nacionalinėse ir tarptautinėse parodose, parengė ir išplatino daugiau nei šimtą informacinių, pranešimų, straipsnių ir publikacijų apie intelektinės nuosavybės aktualijas bei toliau aktyviai stiprino informacijos sklaidą per elektroninių paslaugų ir duomenų bazių diegimą ir tobulinimą.

Svarbiausi VPB renginiai ir įvykiai 2013 m.

2013 m. sausio mėn. Lietuvos technikos bibliotekai (LTB) suteiktas Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos (PINO) depozitinės bibliotekos statusas. Šio statusu suteikimu siekiama toliau sustiprinti ir plėtoti Lietuvos ir PINO bendradarbiavimo ryšius, tobulinti ir perimti gerąją informacijos sklaidos tarptautinę praktiką, didinti supratimą apie PINO veiklą ir organizacijos teikiamas paslaugas intelektinės nuosavybės srityje, pabrėžiant jos svarbą valstybės socialiniam ir ekonominiam vystymuisi.

2013 m. balandžio 25 d. Valstybinis patentų surengė „Atvirų durų" dieną, kurios metu visi besidomintys pramoninės nuosavybės apsauga buvo pakviesti iš arčiau susipažinti su Valstybinio patentų biuro veikla, padiskutuoti tiesiogiai rūpimais klausimais patentų, prekių ženklų ir dizaino apsaugos temomis su biure dirbančiais specialistais ir ekspertais.

2013 m. balandžio 25 d. Lietuvos technikos bibliotekoje buvo atidaryta paroda, skirta Paryžiaus konvencijos dėl pramoninės nuosavybės apsaugos 130 metų sukakčiai. Parodos metu bus eksponuojami naujausi PINO leidiniai, kuriuos Lietuvos technikos biblioteka kaip PINO depozitinė biblioteka gavo 2013 m.

2013 balandžio 26 d. VPB bendradarbiaujant su Kultūros ministerija bei Europos Sąjungos Vidaus rinkos derinimo tarnyba (prekių ženklai ir dizainas) (OHIM) buvo surengtas seminaras „Dizaino kūrėjų apsauga Europos Sąjungoje. 10 metų Bendrijos dizainui", skirtas paminėti Pasaulinės intelektinės nuosavybės dieną. Renginio dalyviai aktyviai diskutavo apie tai, ar sunku sukurti konkurencingą dizainą ES ir kokias būdais jį galima apsaugoti. Seminaro metu buvo taip pat buvo aptarta Europos Bendrijos registruoto ir neregistruoto dizaino apsaugos teisiniai ir praktiniai aspektai, diskutuojama apie dizaino apsaugos būdus tiek pagal autorių teisę, tiek pagal pramoninio dizaino teisines galimybes. Dizaino kūrėjai pasidalino patirtimi apie dizaino apsaugos problemas ir iššūkius, su kuriais tenka susidurti kuriant mados, grafinio dizaino ir baldų pramonės industrijose.

2013 m. gegužės 10 d. Valstybinis patentų biuras, Klaipėdos universitetas ir Lietuvos technikos biblioteka pasirašė tarpusavio supratimo memorandumą, kuriuo siekiama stiprinti bendradarbiavimą pramoninės nuosavybės, inovacijų ir informacijos sklaidos bei visuomenės švietimo srityse, keistis mokslinėmis žiniomis bei patirtimi, leidiniais ir informacija apie intelektinės nuosavybės apsaugą.

2013 m. gegužės 10 d. įvyko seminaras „ Naujas požiūris į mokslinę veiklą intelektinės nuosavybės apsaugos perspektyvoje", kuriame pranešimus apie intelektinės nuosavybės apsaugos procesus ir tendencijas skaitė VPB ir LTB atstovai.

2013 m. spalio 14-18 d. Lietuvos Technikos bibliotekos patentinės informacijos skyriuose Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Panevėžyje vyko patentinės informacijos savaitė "PATINFO 2013".

2013 m. gruodžio 16 d. įvyko Valstybinio patentų biuro ir Vidaus rinkos derinimo tarnybos (prekių ženklai ir dizainas) surengtas seminaras „Europos prekių ženklų sistemos reforma – ką ji žada ES ir nacionalinių prekių ženklų savininkams ir naudoto-

Europos patentų tarnybos (EPT) prezidentas Benoît Battistelli, Lietuvos Respublikos Seimo pirmininko pavaduotojas Petras Auštrevičius ir Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro direktorius Rimvydas Naujokas. Vilnius, 2013.

jams“. Seminaro dalyviai – patentiniai patikėtiniai, teisininkai, valdžios, mokslo ir verslo atstovai buvo supažindinti su aktualiausiais Europos prekių ženklų sistemos reformos klausimais, intelektinės nuosavybės teisių gynimo reguliavimo pokyčiais, interneto domenų įtaka prekių ženklų teisei, naujausia Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktika, teisingo prekės ženklo sukūrimo keliu žvelgiant iš kūrėjo, užsakovo ir patentinio patikėtinio perspektyvų.

2013 m. birželio, lapkričio ir gruodžio mėn. Klaipėdos, Kauno, Šiaulių ir Vilniaus miestuose Valstybinis patentų biuras pagal bendradarbiavimo susitarimą su OHIM buvo surengė seminarus-diskusijas „Prekių ženklų ir dizaino teisinės apsaugos galimybės Lietuvoje ir Europos Sąjungoje“, kurių metu VPB specialistai supažindino seminaro dalyvius su prekių ženklų ir dizaino teisinės apsaugos galimybėmis Lietuvoje ir Europos Sąjungoje, pristatė kaip reikia naudotis VPB, OHIM ir PINO prekių ženklų ar dizaino duomenų bazėmis, atliekant prekių ženklų ar dizaino paieškas.

2013 m. VPB darbuotojai taip pat skaitė pranešimus Vilniaus prekybos, pramonės ir amatų rūmuose organizuotame seminare „Europos ir Lietuvos patentų sistemos aktualijos“, VGTU 16-oje jaunųjų mokslininkų konferencijoje, AIPPI metinėje konferencijoje Vilniuje, Lietuvos jaunųjų teisininkų draugijos organizuotoje diskusijoje apie patentavimą.

2013 m. spalio 9 d. Lietuvoje lankėsi Europos patentų tarnybos (EPT) prezidentas Benoît Battistelli. Vizito metu EPT prezidentas susitiko su Lietuvos Respublikos teisingumo ministru J. Bernatoniu, Lietuvos Respublikos Seimo pirmininko pavaduotoju P. Auštrevičiumi. Susitikimo metu buvo aptartos intelektinės nuosavybės apsaugos ir patentų politikos svarba inovacijų plėtrai, apsikeista nuomonėmis dėl Susitarimo dėl Bendro patentų teismo ratifikavimo, tolimesnės Lietuvos ir EPT bendradarbiavimo perspektyvos. Pasirašytas patentavimo sąlygas gerinantis darbo susitarimas tarp VPB ir Europos patentų organizacijos dėl bendradarbiavimo atliekant patentų paieškas.

2013 m. įvyko du VPB ekspertų darbiniai vizitai Latvijos ir Suomijos patentų tarnybose.

Apdovanojimai

2013 m. balandžio 26 d. Lietuvos Respublikos valstybinis patentų biuras kartu su Pasauline intelektinės nuosavybės organizacija (PINO) trečią kartą įteikė Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos apdovanojimą "Jaunojo išradėjo" konkurso laimėtojui Lietuvoje. Apdovanojimo tikslas - skatinti jaunimo išradybos veiklą ir atkreipti kūrėjų dėmesį į intelektinės nuosavybės teisių apsaugos svarbą. Šiemet šį garbingą PINO apdovanojimą gavo konstruktorius programuotojas Aleksej Zaicevskij už išradimą, susijusį su vaizdo kameros sukimosi ir stabilizavimo mechanizmais, kuriuos galima panaudoti lengvuosiuose pilotuojamuose skraidymo aparatuose. Garbingą apdovanojimą įteikė teisingumo viceministras Giedrius Mozūraitis.

Leidyba ir informacijos sklaida

2013 m. išleisti informaciniai lankstinukai „Prekių ženklai", „Dizainas", taip pat teisės aktų rinkinys „Teisės aktai, reglamentuojantys išradimų, dizaino, prekių ženklų ir puslaidininkių gaminių topografiją apsaugą Lietuvos Respublikoje", dalyvauta 2 parodose. 2013 m. parengti 95 informaciniai spaudos pranešimai ir naujienos.

2013 m. įgyvendinant informacijos sklaidos priemonių plano priemones VPB kiekvieną mėnesį teikė informacija apie Lietuvos patentus Europos patentų tarnybos (EPT) Espacenet ir INPADOC duomenų bazėms; periodiškai buvo atnaujinamos VPB internetinės išradimų, prekių ženklų ir dizaino duomenų bazės. PINO pateiktos techninės ataskaitos apie patentų, dizaino ir prekių ženklų informacinę veiklą.

2013 m. parengtas apžvalginis informacinis leidinys „Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro 2012 m. metinė apžvalga" elektronine forma, paskelbta 2012 m. statistika ir 12 oficialių VPB biuletenių. Bendradarbiaujant su OHIM 2013 m. Lietuvos

Respublikos dizaino duomenys integruoti į Europos dizaino paieškos sistemą (angl. DesignView). Sistemos pagalba Lietuvos Respublikos dizaino registro duomenys yra sudedamoji Europos Sąjungos paieškinės dizaino duomenų bazės dalis. Dabar beveik 3000 VPB registruotų dizainų yra prieinami per Designview duomenų bazę.

2013 m., dalyvaujant EPT vykdomame Federated Patent Register projekte, įdiegta tiesioginė sąsaja (angl. deep linking) ir nacionalinių patentų teisinio statuso duomenys tapo prieinami Europos patentų tarnybos internetinėse duomenų bazėse, t.y. sudaryta galimybė „vieno langelio" principu atlikti patento paiešką ir Europos, ir Lietuvos patentų duomenų bazėse.

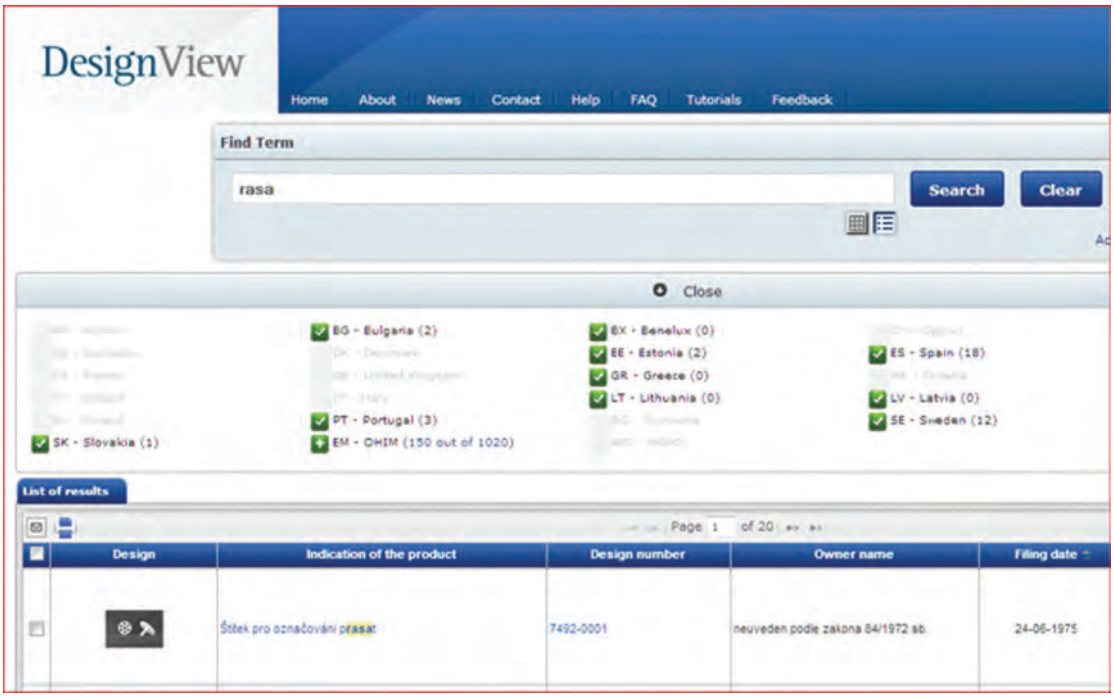
2013 m. dalyvaujant EPT ir Google vykdomame automatinės patentų dokumentų vertimo sistemos sukūrimo projekte - elektronine forma EPT pateikti beveik 10 tūkstančių skaitmenizuoti Europos patentų apibrėžčių vertimų į lietuvių kalbą ir 3 techninio pobūdžio nepatentinės literatūros leidiniai lietuvių ir anglų kalba. 2013 m., pagal Europos patentų tarnybos ir Europos Sąjungos Komisijos susitarimą pradėjo veikti automatinio vertimo anglų ir lietuvių kalbų pora, įgalinanti Lietuvos ir viso pasaulio patentinės sistemos dalyvius susipažinti su Europos patento dokumentais nacionaline kalba. Šiuo metu bendras kalbų skaičius sudaro 32. Pažymėtina, kad šio projekto įgyvendinimas buvo viena iš politinių Lietuvos sąlygų pritariant Bendro galiojimo „Europos patento paketui": Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentui, kuriuo užtikrinamas tvirtesnis bendradarbiavimas kuriant bendrą patentinę apsaugą (Reglamentas dėl bendro galiojimo Europos patento), Tarybos Reglamentui, kuriuo užtikrinamas su taikoma vertimo tvarka susijęs tvirtesnis bendradarbiavimas kuriant bendrą patentinę apsaugą (Reglamentas dėl vertimo tvarkos), bei tarptautiniam Susitarimui dėl Bendro patentų teismo. 2013 m. sudaryta darbo grupė dėl pasirengimo Lietuvai naudotis Europos patentų tarnybos ištekliais pagal VPB-EPT susitarimą dėl bendradarbiavimo atliekant patentines paieškas,

Informacinės technologijos

2013 metais Informacinių technologijų (IT) skyriuje buvo toliau vykdoma Valstybinio patentų biuro informacinių sistemų eksploatacija, priežiūra ir tobulinimas, šių procesų metu didžiausias dėmesys buvo skiriamas elektroninių paslaugų plėtrai, esamų sistemų palaikymui bei naujų sistemų diegimui.

Vykdant elektroninių paslaugų plėtrą, su Europos patentų tarybos pagalba buvo įdiegta „Online Filing" programinė įranga ir jos įskiepis, leidžiantis pareiškėjams elektroniniu būdu pateikti nacionalines patentų paraiškas. Didelis pareiškėjų susidomėjimas šia programine įranga paskatino plėsti leidžiamų paduoti prašymų tipų skaičių, tad šiuo metu kuriami ir išbandomi papildomos apsaugos liudijimų paraiškų bei papildomų paraiškų teikimo internetu įskiepiai.

Tuo pat metu, kaip ir „Online Filing" projektas, buvo vykdomas ir kitas projektas – dirbant kartu su Vidaus rinkos derinimo tarnyba (OHIM) buvo įdiegta „Designview" žiniatinklio paslauga, skirta susipažinti su visų šia paslauga besinaudojančių nacionalinių tarnybų turima informacija apie registruotus dizainus. „Designview", kaip ir anksčiau įdiegtos „TMView" sistemos prekių ženklams, duomenys atnaujinami kasdien. Pradėta diegti elektroninė sistema, leidžianti elektroniniu būdu teikti prekių ženklų paraiškas.

DesingView portalas.

Siekiant palengvinti patentų sistemos naudotojų prieigą prie Europos patentų tinklo valstybių narių nacionalinių patentų registrų toliau buvo įgyvendinamas projektas Deep linking, kuris yra didesnio Federated Patent Register projekto dalis, ir sudaro galimybę „vieno langelio" principu pasiekti Europos šalių nacionalinius patentų registrus.

Esminis kuriamų ir VPB administruojamų duomenų bazių reikalavimas yra galimybė keistis duomenimis su kitomis sistemomis. Siekiant efektyvesnio duomenų judėjimo, iki minimumo sumažinančio klaidų ir duomenų iškraipymo riziką. 2013 metais VPB buvo įdiegta programinė įranga, įgalinanti gauti duomenis apie galiojančius Europos patentus XML formatu ir juos įrašyti į VPB duomenų bazę. Anksčiau buvo įdiegta sistema, leidžianti nacionalinių patentų ir Lietuvoje galiojančių Europos patentų teisinio statuso ir bibliografinius duomenis teikti Europos patentų tarnybai XML formatu. Tokiu būdu užtikrinamas abipusiai VPB ir Europos patentų tarnybos duomenų srautai.

Espacenet patentų duomenų bazė.

Siekiant užtikrinti nenutrūkstamą ir kuo efektyvesnį informacinių technologijų skyriaus darbuotojų darbą, skyriaus viduje buvo pradėta diegti ir naudoti atvirojo kodo pagrindu veikianti projektų, procesų, konfigūracijų ir incidentų valdymo sistema, kuri leis operatyviau šalinti iškylančias technines problemas, tolygiau paskirstyti darbus, saugoti techninių nuostatų parametrus bei jų pasikeitimus.

Valstybiniame patentų biure buvo atliktas VPB informacinių sistemų rizikos ir IT saugos auditas. Pagal gautus rezultatus ir rekomendacijas 2013 metais parengtas trūkumų šalinimo planas, kuris nuosekliai vykdomas. Vykdant vieną iš rekomendacijų rengiama nauja saugos dokumentų redakcija.

2013 metais buvo sėkmingai įvykdytas virtualizacijos projektas, kuris leidžia kurti virtualias tarnybines stotis, jas izoliuoti viena nuo kitos, kurti ir testuoti programinę įrangą laikinuose virtualiuose serveriuose bei esant gedimui greičiau atkurti sistemos darbingumą. Šiuo metu trijuose fiziniuose serveriuose įdiegtoje virtualizacijos aplinkoje veikia 24 virtualūs serveriai, kuriems anksčiau būtų tekę skirti po vieną fizinį serverį.

Jau 2012 metų gruodį buvo įdiegtos dvipusės sąveikos elektroninės paslaugos, 2013 m. buvo plečiamas šių paslaugų sąrašas, kuris 2013 m. sudarė pusę VPB vykdomų paslaugų.

2014 m. metais planuojama toliau didinti elektroniniu būdu priimamų prašymų skaičių ir išduoti dokumentus, pasirašytus elektroniniu parašu. Tokiu būdu VPB elektroninių paslaugų branda pasieks aukščiausią lygmenį. Siekiama, kad ne mažiau kaip 63 % VPB veiksmų galėtų būti atliekami naudojantis VPB elektroninių paslaugų sistemomis.

Statistiniai duomenys

Lietuvos Respublikoje įregistruoti pramoninės nuosavybės objektai

Pramoninės nuosavybės objektai		Metai		Pokytis, %
		2012	2013	
Išradimai	Nacionaliniai patentai	92	93	1
	Lietuvos Respublikoje įsigalioję Europos patentai	1176	1309	11
	Iš viso:	**1268**	**1402**	**11**
Puslaidininkinių gaminių tofografijos	Paraiškos	0	0	0
	Registracijos	0	0	0
Prekių ženklai	Nacionalinės registracijos	1700	1750	3
	Suteikta apsauga tarptautinėms ženklų registracijoms, išplėstoms pagal Madrido protokolą	1877	1894	1
	Iš viso:	**3577**	**3644**	**2**
Dizainas	Nacionalinės registracijos	35	28	-21
	Suteikta apsauga tarptautinėms pramoninio dizaino registracijoms, išplėstoms pagal Hagos susitarimą	62	74	19
	Iš viso:	**97**	**102**	**5**
Iš viso:		**4942**	**5148**	**4**

Paduotos paraiškos pramoninės nuosavybės objektams registruoti Lietuvos Respublikoje

Registruojami pramoninės nuosavybės objektai			Metai		Pokytis, %
			2012	2013	
Išradimai	Nacionalinės paraiškos	Lietuvos pareiškėjų	109	117	7
		Užsienio pareiškėjų	9	10	11
	Tarptautinės paraiškos (PCT nacionalinis lygis)	Lietuvos pareiškėjų	0	0	0
		Užsienio pareiškėjų	6	10	67
	Pateikti skelbimui Europos patentų apibrėžčių vertimai		1175	1309	11
	Iš viso:		**1299**	**1446**	**11**
Puslaidininkinių gaminių topografijos	Nacionalinės paraiškos	Lietuvos pareiškėjų	0	0	0
		Užsienio pareiškėjų	0	0	0
	Iš viso:		**0**	**0**	**0**
Prekių ženklai	Nacionalinės paraiškos	Lietuvos pareiškėjų	1996	2008	1
		Užsienio pareiškėjų	274	269	-2
	Pranešimai apie prekių ženklų tarptautines registracijas, išplėstas pagal Madrido protokolą		1931	2054	6
	Iš viso:		**4201**	**4331**	**3**
Dizainas	Pranešimai apie pramoninio dizaino tarptautines registracijas, išplėstas pagal Hagos susitarimą		62	67	8
	Iš viso:		**100**	**97**	**-3**
Iš viso:			**5600**	**5874**	**5**

Už pramoninės nuosavybės objektų registraciją Lietuvos Respublikoje sumokėti mokesčiai (tūkst. litų)

Pramoninės nuosavybės objektai	Metai		Pokytis, %
	2012	2013	
Išradimai	5025,5	5625,6	12
Puslaidininkinių gaminių topografijos	0	0	0
Prekių ženklai	2560,1	3548,1	39
Dizainas	74,3	55,5	-25
Iš viso:	**7659,9**	**9229,2**	**20**

Papildomos apsaugos liudijimai

Išradimo objektas	Paduota paraiškų		Išduota liudijimų	
	2012	2013	2012	2013
Medicinos produktai	20	28	10	19
Augalų apsaugos priemonės	2	0	1	2
Iš viso:	**22**	**28**	**11**	**21**

Lietuvos Respublikos valstybinis patentų biuras (VPB)

Kalvarijų g. 3, LT-09310, Vilnius
Tel. (8 5) 278 0250
Faksas: (8 5) 275 0723, (8 5) 275 0733
Informacinis tel.:(8 5) 278 02 90
Faksas (8 5) 275 0723
El. paštas: spb@vpb.gov.lt
Informacinis el. paštas: info@vpb.gov.lt
Internetinė svetainė: www.vpb.gov.lt

Lietuvos technikos biblioteka

Šv. Ignoto g. 6, LT- 01120 Vilnius
Tel. (8 5) 261 8718
Faksas: (8 5) 261 0379
El. paštas: k.mackevicius@tb.lt
Internetinė svetainė: www.tb.lt

Santrumpos:

VPB – Valstybinis patentų biuras
TM – Teisingumo ministerija
LTB – Lietuvos technikos biblioteka
EPO – Europos patentų organizacija
EPT – Europos patentų tarnyba
PINO (WIPO) – Pasaulinė intelektinės nuosavybės organizacija
WTO – Pasaulinė prekybos organizacija
OHIM – Europos Sąjungos Vidaus rinkos derinimo tarnyba
PCT – Patentinės kooperacijos sutartis
EPK – Europos patentų konvencija

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO PATENTŲ BIURO 2013 m. METINĖ APŽVALGA
Lietuvos Respublikos valstybinis patentų biuras
Leidinio rengėjas – Eglė Levickienė
Tekstų autoriai: R.Naujokas, Z.Valasevičius, D.Tebelškytė, L.Monstvilas, D.Balčiūnienė, D.Zinkevičienė, A.Virbickienė, V.Mikutienė, V.Batulevičius, E.Levickienė.
Meninis redaktorius – G.Ruzgys
Vertimai: UAB DVU Baltic
Fotografijos – VPB archyvas

© VPB 2014